

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2018-2021

Październik, 2017

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIESZKOWICE NA LATA 2018-2021

ZLECENIODAWCA: **Urząd Miejski w Mieszkowicach**

ul. Chopina 1

74-505 Mieszkowice

WYKONAWCA: mgr inż. Lucyna Krzemińska

SPIS TREŚCI

1.	SPIS TREŚCI	4
2.	WYKAZ SKRÓTÓW	4
3.	WSTĘP	5
3.1.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	5
3.2.	PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	5
3.3.	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	7
3.4.	METODYKA OPRACOWYWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	9
3.5.	PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY	12
4.	STRESZCZENIE	32
5.	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	37
5.1.	DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE	37
5.2.	DOKUMENTY KRAJOWE	38
5.3.	DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE	42
5.4.	DOKUMENTY POWIATOWE	45
5.5.	DOKUMENTY GMINNE	45
6.	OCENA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARACH INTERWENCJI	49
6.1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	49
6.2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	55
6.2.1.	HAŁAS DROGOWY	58
6.2.2.	HAŁAS PRZEMYSŁOWY	62
6.3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	63
6.4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	65
6.4.1.	ZASÓB WÓD PODZIEMNYCH	65
6.4.2.	ZASÓB WÓD POWIERZCHNIOWYCH	67
6.4.3.	JAKOŚĆ WÓD	71
6.5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	73
6.5.1.	ZAOPATRZENIE W WODĘ	73
6.5.2.	GOSPODARKA ŚCIEKOWA	74
6.6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	77
6.7.	GLEBY	79
6.8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	80
6.9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	83
6.10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	95
6.11.	EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW	96
7.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I WSKAŹNIKI	99
8.	MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	107
9.	SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW, TABEL	109

2. WYKAZ SKRÓTÓW

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

MPZP – Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

IMiGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PONE – Program Ograniczenia Niskiej Emisji

POP – Program/y Ochrony Powietrza

EJ – Elektrownia Jądrowa

PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

PEM – pole elektromagnetyczne

LZO – lotne związki organiczne

RCDRRiOW – Regionalne Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich

GPEE – Grupa Polskich Producentów Elektroniki

PSSE – Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

PGNiG – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo

OZG – Oddział Zakład Gazowniczy

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych

ZZDW – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich

ZZMiUW – Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

POŚ – Prawo Ochrony Środowiska

3. WSTĘP

3.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawą prawną opracowania niniejszego dokumentu jest art. 14 i 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), zgodnie z którym Burmistrz Mieszkowic ma obowiązek opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice. Natomiast podstawą formalną opracowania Programu jest umowa zawarta pomiędzy Gminą Mieszkowice, a Panią Lucyną Krzemińską.

3.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza Gminny Program Ochrony Środowiska, uwzględniając w nim wymagania, o których mowa w art. 14 oraz art. 17 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), zwanej dalej POŚ. W szczególności Program uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 z późn. zm.). Gminny Program Ochrony Środowiska uchwała Rada Gminy.

Hierarchiczne uporządkowanie celów pod kątem ich ważności decyduje przede wszystkim o podziale przyszłego budżetu oraz o spodziewanych środkach pomocowych przeznaczonych na ochronę środowiska prowadzoną na terenie gminy. Program Ochrony Środowiska spełnia także funkcję promocyjną oraz informacyjną. Dokument informuje o bieżącym stanie środowiska na analizowanym terenie oraz o podejmowanych działaniach, które zmierzają do jego poprawy. Program ten oprócz promowania walorów przyrodniczych i kulturowych, ma za zadanie promować także samą gminę, którego elementem strategii rozwoju gospodarczego jest szeroko rozumiana ochrona środowiska.

Nadrzędnym celem Programu Ochrony Środowiska jest troska o zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego środowiska na terenie gminy (dla mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Polityka ochrony środowiska, zgodnie z art. 13 POŚ, to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Zadaniem Gminnego Programu Ochrony Środowiska jest wskazanie sposobu realizacji polityki ochrony środowiska na terenie gminy, przez wyznaczenie głównych celów ekologicznych (priorytetów ekologicznych, celów i zadań długoterminowych wraz z uzasadnieniem ich wyboru, harmonogramem działań ekologicznych oraz wskazaniem środków niezbędnych do osiągnięcia założonych celów).

Rada Gminy Mieszkowice uchwalając Program Ochrony Środowiska przyjmuje do realizacji wytyczne w nim priorytety i cele ekologiczne skoncentrowane na obszarach i w dziedzinach zapewniających maksymalne korzyści dla środowiska.

W roku 2017 podjęto działania mające na celu opracowanie Programu Ochrony Środowiska na lata 2018-2021. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice został opracowany zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska - (tekst jednolity Dz. U. Z 2017 poz. 519 z późn. zm.). Zweryfikowane i przyjęte w opracowanym programie cele nadrzędne polityki ochrony środowiska Gminy Mieszkowice, są zgodne z założeniami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Fala Nowoczesności oraz z aktualnie obowiązującymi dokumentami strategicznymi państwa, w tym z dokumentem Strategia Rozwoju Kraju 2020 a także z dokumentem Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”, przyjętym uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dn. 15 kwietnia 2014 r. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice jest również zgodny z bezpośrednim dokumentem nadrzędnym jakim jest „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”, oraz z „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”.

Program ochrony środowiska jest nadal wymagany dokumentem, zgodnie z treścią art. 14 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, który stanowi, że „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.”

Program został sporządzony w oparciu o wytyczne Ministerstwa Środowiska opublikowane we wrześniu 2015 r.

Program ochrony środowiska dla Gminy Mieszkowice został sporządzony przy współpracy i wykorzystaniu informacji udostępnionych przez Urząd Gminy Mieszkowice, ale również do jego opracowania zostały wykorzystane informacje przekazane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ), opracowania Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego

i informacje z pozostałych instytucji i podmiotów realizujących na terenie gminy i powiatu zadania związane z ochroną środowiska.

3.3. POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Ochrona środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, czyli osiągnięcia ładu ekologicznego, społecznego, ekonomicznego (gospodarczego) oraz przestrzennego. Wszystkie wymienione zasady zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska zostały uwzględnione w niniejszym opracowaniu. Zasady te są zależne od specyfiki oraz od rzeczywistych potrzeb gminy, na niej bowiem spoczywa większość obowiązków związanych z wdrażaniem zadań zmierzających do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym celem opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice na lata 2018 - 2021” jest dokonanie aktualizacji gminnej polityki ochrony środowiska przez weryfikację i aktualizację celów, oraz zadań ekologicznych zmierzających do zapewnienia maksymalnej ochrony środowiska, jako istotnego elementu rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. W celu opracowania Programu, przeprowadzono szczegółową analizę stanu i tendencji zmian jakości głównych komponentów środowiska, obszarów interwencji na terenie gminy. Zgodnie z przyjętą strukturą Programu, zdefiniowano w nim nadrzędne cele prognozowane do osiągnięcia do roku 2021.

Ochrona środowiska powinna być zagadnieniem spójnym z całością działań realizowanych przez gminę. Naczelną zasadą, która powinna być przyjęta w działaniach zmierzających do zdrowego i przyjaznego środowiska, jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza ona taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia, nie ograniczając możliwości realizacji potrzeb przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój oznacza prowadzenie szerokiej działalności gospodarczej i społecznej, przy jednoczesnym ograniczaniu lub eliminowaniu degradacji środowiska naturalnego, oraz na podejmowaniu działań zmierzających do rewitalizacji zniszczonych elementów środowiska. Nadrzędnym kryterium rozwiązań, o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania w gminie, powinna być kontynuacja działań systemowych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka środowiskowa umożliwia harmonizację rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną walorów środowiska i powoduje konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką sektorową w głównych dziedzinach gospodarki.

Sformułowanie podstaw polityki środowiskowej Gminy Mieszkowice, wiąże się decydująco z określeniem celu tej polityki, który z jednej strony powinien uwzględniać krajowe, wojewódzkie i powiatowe zadania ochrony środowiska, zaś z drugiej strony tworzyć warunki do realizacji

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

lokalnych celów społeczno-ekonomicznych. Na przyszły stan środowiska przyrodniczego gminy ma wpływ wiele czynników. Są to m.in.: tempo wzrostu poziomu życia mieszkańców, skala aktywności przemysłowo-usługowej, kierunki rozwoju rolnictwa i transportu oraz dostępność środków finansowych na inwestycje z zakresu ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych analiz głównych uwarunkowań i problemów ochrony środowiska w opracowanym „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice na lata 2018 - 2021” przyjęto, kierunek działań, wokół podstawowego celu: poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa dla ochrony zdrowia mieszkańców Gminy Mieszkowice, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska.

Ochrona środowiska jest jednym z obowiązkowych działań władz publicznych, które przez swoją politykę powinny dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Do obowiązków gminy należy, między innymi, wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska, odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Ponadto członkostwo w Unii Europejskiej narzuca pewne wymogi i konieczność osiągnięcia standardów UE w zakresie ochrony środowiska.

Efektywność działań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego zależy, w znacznej mierze, od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym, a także od pozyskania środków finansowych oraz zainteresowania i zrozumienia ze strony mieszkańców. Podejmowane działania powinny być prowadzone zgodnie z opracowanym uprzednio programem działań, sporządzonym na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji aktualnej i przewidywanych zagrożeń środowiska na szczeblu gminy.

Program ochrony środowiska jest dokumentem planowania strategicznego, stawiającym cele i kierunki polityki ochrony środowiska samorządu gminy i określającym wynikające z niej działania.

Program powinien być wykorzystywany, jako instrument strategicznego zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska.

Realizacja zadań postawionych w programie ochrony środowiska, służących do osiągnięcia celów ekologicznych dla poszczególnych komponentów środowiska, powinna spowodować poprawę warunków życia mieszkańców przez zachowanie lub polepszenie walorów środowiska przyrodniczego, uwzględniając możliwości dalszego rozwoju i utrzymaniu głównego charakteru działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze gminy. Poszczególne wytyczne, zawarte w Programie Ochrony Środowiska, powinny być respektowane i uwzględniane w programach i planach szczegółowych oraz w działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Program Ochrony Środowiska służyć będzie koordynacji działań związanych z ochroną środowiska w gminie.

Najistotniejsze cele i kierunki działań w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego i ochrony środowiska określone dla Gminy Mieszkowice dotyczą:

- racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (zmniejszenia zużycia energii, surowców i materiałów, wzrostu udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych, ochrony zasobów kopalin),
- ochrony powietrza (zapewnienia wysokiej jakości powietrza, redukcji emisji gazów i pyłów),
- ochrony przed hałasem (zminimalizowania uciążliwego hałasu),
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrony wód (zapewnienia odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacji zużycia wody, ochrony przed powodzią, właściwej gospodarki wodno-ściekowej),
- ochrony gleb,
- ochrony zasobów przyrodniczych (zachowania zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem ich różnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych, racjonalnej eksploatacji lasów),
- prowadzenia skutecznej akcji edukacyjno-informacyjnej gwarantującej powodzenie realizacji wyżej wymienionych działań.

3.4. METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), a w szczególności:

Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Gminne Programy Ochrony Środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, a także z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydanymi przez Ministerstwo Środowiska w 2015 roku.

W trakcie opracowywania niniejszego programu uwzględniono jego zgodność z opracowanymi i zatwierdzonymi dokumentami rządowymi, tj.:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030,
- Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,

Zakres i forma opracowania, w tym wyznaczone cele i zadania zawarte w programie są również zgodne z dokumentami regionalnymi i lokalnymi, tj.:

- Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, 2010,
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego, 2014,
- Stan środowiska w Województwie Zachodniopomorskim. Raport 2016,
- Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Zachodniopomorskim za 2015 rok,
- Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2017,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2017-2020,
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Mieszkowice na lata 2014-2024
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Mieszkowice.

Program Ochrony Środowiska Gminy Mieszkowice oparty został o postanowienia ww.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

dokumentów oraz o postanowienia wynikające z innych dokumentów planistycznych - opracowań lokalnych, z uwzględnieniem wymogów wynikających z obowiązujących przepisów.

Sposób opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice został przyporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) stanowią, że „projekty, polityk, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...), wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

Według art. 48 cytowanej ustawy „Organ opracowujący projekty dokumentów (...) może, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko”.

Uzgodnienie odstąpienia przeprowadzane jest z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie i Zachodniopomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie.

Realizacja postanowień „Programu...” powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

Metoda konstruowania programu oparta była o następujące elementy:

- ustalenie zakresu i formy opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice,
- przyjęcie ogólnych założeń merytorycznych dokumentu, określenie roku bazowego przy ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i infrastruktury techniczno-inżynierskiej;
- zgromadzenie, przegląd oraz ocena wszystkich aktualnych danych dotyczących ochrony środowiska na analizowanym terenie,
- sporządzenie inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego i infrastruktury oraz ocena ich stanu, źródeł i tendencja przeobrażeń,
- sprecyzowanie potrzeb i możliwości zrównoważonego rozwoju dla Gminy Mieszkowice na

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

podstawie programów rozwoju wyższych szczebli administracyjnych (kraju, województwa, powiatu),

- określenie założeń polityki ekologicznej gminy tj. wskazanie celu nadrzędnego, celów strategicznych, celów długoterminowych oraz kierunków działań dla poszczególnych komponentów środowiska, ze wskazaniem harmonogramu rzeczowo-finansowego,
- sprecyzowanie harmonogramu wraz z określeniem zadań priorytetowych do realizacji w zakresie Programu Ochrony Środowiska z uwzględnieniem wytycznych programów wyższego szczebla oraz innych opracowań strategicznych,
- przedstawienie zagadnień związanych z zarządzaniem Programem i monitorowaniem efektów jego wdrażania;
- weryfikacja i konsultacja opracowanego programu z przedstawicielami Urzędu Gminy Mieszkowice dążąca do akceptacji opracowania,
- opracowanie prognozy oddziaływania projektu Programu jeżeli będzie ona wymagana.
- uzyskanie pozytywnej opinii organu Zarządu Powiatu Gryfińskiego zgodnie z art. 17 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku,
- przekazanie opracowania do zatwierdzenia przez Radę Gminy Mieszkowice.

Całość opracowania została oparta o bieżące konsultacje oraz współpracę z pracownikami Urzędu Gminy Mieszkowice. Do sporządzenia programu niezbędne były także konsultacje z jednostkami i organizacjami, których działalność na terenie gminy związana jest z ochroną środowiska, edukacją ekologiczną oraz z rozwojem infrastrukturalnym.

3.5. PODSTAWOWA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Dane administracyjne

Gmina Mieszkowice położona jest na Nizinie Szczecińskiej w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego wraz z gminami Banie, Cedynia, Chojna, Gryfino, Moryń, Stare Czarnowo, Trzcińsko Zdrój, Widuchowa, jest częścią powiatu gryfińskiego. Zgodnie z fizjograficznym podziałem Polski według J. Kondrackiego obszar gminy znajduje się na granicy trzech krain fizycznogeograficznych. Obszar doliny Odry należy do mezoregionu Kotlina Freinwaldzka (315.32) stanowiącej część makroregionu Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej. Pozostała część obszaru gminy znajduje się na obszarze mezoregionu Równiny Gorzowskiej (314.61), które jest elementem makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Niewielki fragment tej gminy, w rejonie Goszkowa, zlokalizowany jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Myśliborskie (314.41), który także wchodzi w skład makroregionu Pojezierza

Zachodniopomorskiego. O jej unikalnym położeniu decyduje bliskość dużych ośrodków miejskich: Szczecina i Berlina. Powierzchnia gminy wynosi 239 km². Miejscowości wchodzące w skład gminy, to miasto Mieszkowice – siedziba gminy oraz poszczególne Sołectwa: Czelin, Goszków, Kłósów, Kurzycko, Plany, Stare Łysogórki, Stary Błeszyn, Troszyn, Wierzchlas, Zielin. Jednym z najważniejszych wyznaczników położenia geograficznego gminy jest rozległa Dolina Dolnej Odry, stanowiąca jej zachodnią granicę. Bogactwem są liczne gązły narzutowe: granity, gnejsy, porfiry i wapienie pochodzenia skandynawskiego. Były one wykorzystywane do budowy umocnień warownych, dróg i budowli średniowiecznych, czego doskonale zachowanymi przykładami w Mieszkowicach i okolicy są mury obronne oraz granitowe części kościołów. Mieszkowice otaczają mury obronne z basztami oraz 26 czatowni z XII i XIV wieku. Pierwotnie łączna ich długość wynosiła 1650 m, natomiast dzisiaj wynosi 1500 m. W murach znajdowały się dwie bramy: Boleszkowicka i Moryńska, które zostały zburzone w 1870 – 1872 r.

Rysunek 1. Położenie geograficzne Gminy Mieszkowice

Źródło: www.gminypolskie.pl

Podstawowymi cechami gminy jest położenie:

- 1) w strefie przygranicznej, w obszarze polsko- niemieckich zainteresowań utworzeniem „transgranicznego obszaru chronionego w dolinie dolnej Odry”, jako Polsko - Niemieckiego Parku Narodowego „Dolina Dolnej Odry”,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

2) w korytarzu ekologicznym doliny Odry, będącym ważnym ogniwem w europejskim systemie powiązań przyrodniczych, w strefie koncentracji obszarów chronionych o ponadregionalnej randze:

a) Cedyńskiego Parku Krajobrazowego,

b) Narodowego Parku Doliny Dolnej Odry po stronie niemieckiej.

3) w zasięgu zainteresowań mieszkańców Republiki Federalnej Niemiec terenami wypoczynkowymi i sferą usług.

Gminę Mieszkowice tworzą sołectwa:

- Czelin
- Goszków
- Kłósów
- Kurzycko
- Plany
- Stare Łysogórki
- Stary Błeszyn
- Troszyn
- Wierzchlas
- Zielin

Główne funkcje gminy to:

- mieszkalnictwo
- działalność usługowa towarzysząca funkcji mieszkalnej
- gospodarka rolna, gospodarka leśna, eksploatacja kruszyw
- obsługa administracyjna ludności

Spółeczeństwo – liczba ludności i jej rozmieszczenie:

Tabela 1. Zaludnienie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016

Rok	Liczba mieszkańców
-----	--------------------

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

2013	7 415 osób
2014	7 413 osób
2015	7 380 osób
2016	7 313 osób

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS liczba mieszkańców w Gminie Mieszkowice w latach 2013-2016 zmalała o 102 osoby. W 2016 roku Gminę zamieszkiwało 7 313 osób. Szczegółowe dane charakteryzujące strukturę demograficzną Gminy Mieszkowice przedstawione zostały w poniższej tabeli:

Tabela 2. Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa w Gminie Mieszkowice w 2016 roku

Sołectwa w Gminie Mieszkowice	Liczba ludności
Mieszkowice	3 609
Czelin	385
Goszków	205
Kamionka	177
Kłosów	199
Kurzycko	187
Plany	169
Sitno	193
Stare Łysogórki	283
Stary Błeszyn	229
Troszyn	596
Wierzchlas	106
Zielin	868
Ogółem	7 206

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Mieszkowic

Tabela 3. Procesy demograficzne na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013 – 2016

wyszczególnienie	Rok			
	2013	2014	2015	2016
Ludność				
mężczyźni	3 736	3 715	3 712	3 690

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

kobiety	3 679	3 698	3 668	3 623
ogółem	7415	7 413	7 380	7 313

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Powyższa tabela obrazuje, iż ilość ludności analizowanego terenu w kolejnych latach maleje.

Tabela 4. Procesy demograficzne na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013 – 2016

Rok	Przyrost naturalny	Urodzenia żywe	Zgony ogółem
2013	1	88	87
2014	11	76	65
2015	18	78	60
2016	14	89	75

Źródło: Urząd Gminy Mieszkowice, stan na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 5. Struktura ludności na terenie Gminy Mieszkowice wg wieku w latach 2013 – 2016

Rok	Procent ludności wg określonych grup wiekowych		
	Przedprodukcyjnym	Produkcyjnym	Poprodukcyjnym
2013	1 443	4 858	1 114
2014	1 452	4 815	1 146
2015	1 412	4 783	1 185
2016	1 377	4 726	1 210

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016 dostrzec można niewielki spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym większy spadek w wieku produkcyjnym oraz wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Sytuacja taka świadczy o niekorzystnym zjawisku starzenia się społeczeństwa na przedmiotowym terenie.

Rynek pracy i bezrobocie

Główną przyczyną bezrobocia na terenie Gminy Mieszkowice jest likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych na początku lat 90, duży spadek popytu na siłę roboczą, zwiększone wymagania pracodawców dotyczących kwalifikacji zawodowych pracowników, ograniczenia w zatrudnianiu pracowników w zakładach na terenie Gminy Mieszkowice, niewystarczająca dynamika rynku pracy w procesie tworzenia nowych miejsc pracy oraz wyuczona bezradność

bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, a także zbyt niskie płace oferowane przez lokalnych pracodawców. Dokonujące się w ostatnich latach przekształcenia strukturalne i gospodarcze mają ogromny wpływ na sytuację ekonomiczną ludności. Wśród głównych przyczyn bezrobocia należy wymienić:

- restrukturyzację gospodarki (likwidacja miejsc pracy),
- brak wystarczającej liczby ofert dla absolwentów szkół,
- regres gospodarczy w sektorze rolniczym i innych gałęziach gospodarki.

Ogólne zestawienie dotyczące struktury i bilansu bezrobotnych na terenie Gminy Mieszkowice na przełomie lat 2013-2016 prezentuje tabela nr 6.

Tabela 6. Struktura i bilans bezrobotnych w Gminie Mieszkowice w latach 2013-2016

Bezrobotni zarejestrowani wg płci					
		2013	2014	2015	2016
ogółem	osoba	573	458	362	346
mężczyźni	osoba	276	196	157	145
kobiety	osoba	297	262	205	201
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym					
ogółem	%	11,8	9,5	7,6	7,3
mężczyźni	%	10,5	7,5	6,0	5,6
kobiety	%	13,4	11,9	9,4	9,4
Pracujący wg płci					
ogółem	osoba	754	705	720	683
mężczyźni	osoba	404	365	366	330
kobiety	osoba	350	340	354	353

Źródło: Dane z GUS Bank Danych Lokalnych

Analizując powyższą tabelę widać, iż w ostatnich latach znacznie zmalała liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Na terenie gminy stopa bezrobocia w 2016 r. wynosiła 7,3 %. Wśród bezrobotnych w wieku produkcyjnym o wiele większy procent stanowią kobiety. Należy również zwrócić uwagę na to, iż w latach 2013-2015 większą liczbę osób pracujących stanowili mężczyźni. Natomiast w roku 2016 większą liczbę pracujących stanowiły kobiety. Stopa bezrobocia w regionie zachodniopomorskim obniżyła się w ostatnich latach, pomimo tego nadal jest ono jednym z najwyższych w kraju. To samo dotyczy aktywności zawodowej, której średnia wartość jest najniższa w Polsce. Większość osób bezrobotnych w regionie stanowią te, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, zasadnicze zawodowe a także nieposiadające stażu pracy oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Duża

część bezrobotnych jest bez pracy dłużej niż rok - tzw. długotrwale bezrobotni. Dodatkowo wpływ na taki stan rzeczy ma fakt, że pracodawcy mają bardzo wysokie, często niemożliwe do spełnienia przez potencjalnego pracownika oczekiwania. Sporym problemem jest również wysoki stopień bezrobocia wśród ludności wiejskiej. Przestrzenne zróżnicowanie sytuacji na lokalnych rynkach pracy przekłada się na szanse rozwojowe, a w dalszej perspektywie na tempo rozwoju gospodarczego całego województwa. Szansą na poprawę sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy jest zwiększenie zatrudnienia w sektorze usługowym.

Warunki klimatyczne

Gmina Mieszkowice leży w obrębie krainy klimatycznej Pojezierza Myśliborskiego. Podstawowe wartości parametrów meteorologicznych tego obszaru, tj. średnia ilość opadów, dominujące kierunki i siła wiatrów czy średnie temperatury są reprezentatywne dla większości obszaru Pomorza Zachodniego. Średni okres wegetacyjny trwa tu około 230 dni, średnia temperatura w roku waha się w przedziale od 8,4 do 9,2°C, wielkość opadów waha się pomiędzy granicą 550 mm. Istotną cechą lokalnego klimatu jest zmienność i nieregularność pogody, związana z jednej strony z łatwym przemieszczaniem się dużych mas powietrza, z drugiej ze skomplikowaną rzeźbą terenu. Pokrywa śnieżna zalega przeważnie 40 – 60 dni, przymrozki trafiają się w ciągu dwóch miesięcy. Średni opad roczny wynosi 450 – 600 mm, a liczba godzin ze słońcem jest stosunkowo duża. Przebieg średnich temperatur miesięcznych wyznacza dwa ważne dla rolnictwa okresy: gospodarczy i wegetacyjny. Okres gospodarczy rozpoczyna się między 16 a 20 marca, a kończy się między 27 listopada a 4 grudnia. Trwa więc 252 do 262 dni, a okres wegetacyjny rozpoczyna się na przełomie marca i kwietnia, a kończy się w pierwszej dekadzie listopada i trwa od 217 do 223 dni. Przymrozki w wielu miejscach w kwietniu stanowią 70%, a w październiku 20% ogólnej liczby dni z przymrozkami okresu wegetacyjnego. Dni z przymrozkami jest tutaj ponad 100, a opady wynoszą średniorocznie około 570 mm. Czas trwania pokrywy śnieżnej trwa od 40 do 60 dni. Temperatury powietrza w obydwu dzielnicach klimatycznych są zbliżone i wynoszą średnio w ciągu roku ok. 9 °C.

6.2. Ukształtowanie terenu Gmina Mieszkowice położona jest na Nizinie Szczecińskiej w południowej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie gryfińskim. Jednym z najważniejszych wyznaczników położenia geograficznego gminy jest rozległa Dolina Dolnej Odry, stanowiąca jej zachodnią granicę. Długość tej doliny dochodzi do 100 km, a powierzchnia wynosi 738 km². Swym zasięgiem obejmuje od południa okolice jeziora Dąbie, od północy – ujście Odry. Teren ten charakteryzuje się małym urozmaicheniem rzeźby terenu, wysokości bezwzględne wahają się tu od 0 do 10 m n.p.m. Dolina wyłożona jest do 25 metrów aluwiami rzecznyymi

powstałymi wskutek wylewowej działalności rzeki. Nad złożami piasków i żwirów występuje warstwa torfu o miąższości od 5 do 9 metrów. Teren gminy znajduje się w otulinie i częściowo w granicach Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Park rozciąga się szerokim pasem wzdłuż krawędzi przełomu doliny Odry. Krajobraz Parku kształtuje pagórkowaty wał czołowo - morenowy tzw. Cedyński, z deniwelacją terenu dochodzącą do 140 m n.p.m. Gmina leży w pobliżu skrzyżowania dwóch ważnych szlaków międzynarodowego systemu dróg wodnych:

- 1) drogi wodnej E 30, zapewniającej możliwość przemieszczania się doliną Odry w kierunkach: północnym w kierunku Bałtyku do portów morskich Polski, Niemiec, Rosji i Skandynawii oraz południowym: łącząc Pomorze z terenami Górnego Śląska,
- 2) drogi wodnej E 70, zapewniającej możliwość przemieszczania się w kierunkach: wschodnim doliną Warty, Noteci i Kanałem Bydgoskim łącząc się z systemem żegludowym doliny Wisły oraz na zachód w kierunku dróg wodnych Niemiec i Europy.

Użytkowanie terenu

Według danych ewidencyjnych powierzchnia geodezyjna Gminy Mieszkowice wynosi 23 851 ha. Struktura użytkowania gruntów w gminie Mieszkowice przedstawia się następująco:

Tabela 7. Sposób użytkowania gruntów w gminie Mieszkowice

Sposób użytkowania gruntów w gminie Mieszkowice		
Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
1.	Użytki rolne	10 428
2.	Lasy i grunty leśne	11 574
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	637
4.	Grunty pod wodami	331
5.	Nieużytki	881
6.	Razem	23 85

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Mieszkowice

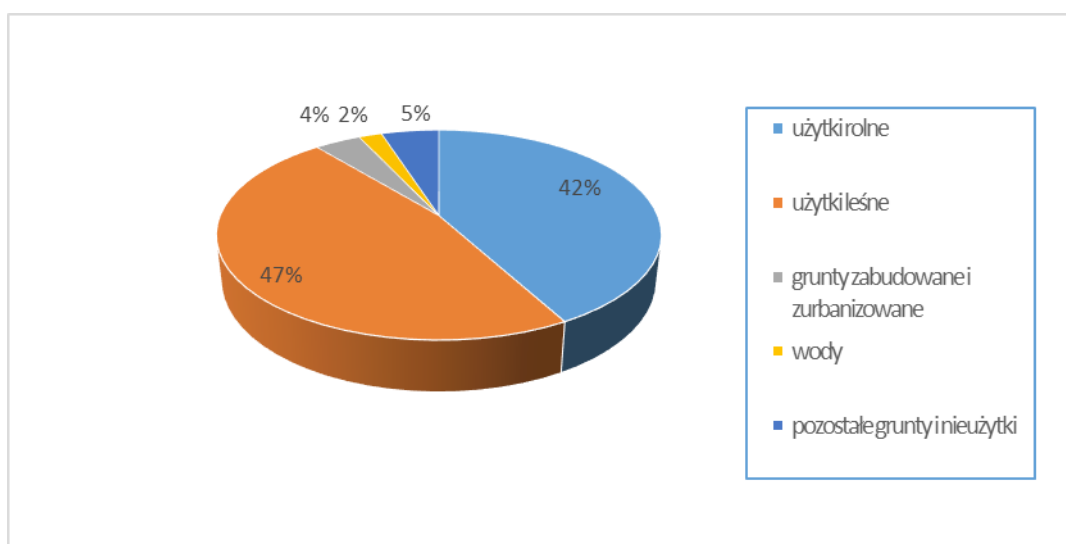
Użytki rolne oraz lasy i grunty leśne, które odgrywają znaczącą rolę w obrazie gminy, stanowią łącznie 92,2% jej powierzchni, podczas gdy tereny zabudowane i zurbanizowane – 2,7%.

Gmina Mieszkowice jest to gmina miejsko-wiejska jest o charakterze rolniczo – leśnym. Powierzchnie leśne zajmują około 49% powierzchni gminy i prawie w całości znajdują się w gospodarczym wykorzystaniu przez Nadleśnictwa Mieszkowice i Dębno. Ich rozmieszczenie jest nierównomierne. Lasy we władaniu Nadleśnictwa Mieszkowice obejmują największy zwarty obszar leśny, położony w zachodniej części gminy w rejonie miejscowości Czelin, Gozdowice, Stare Łysogórski oraz mniejsze kompleksy leśne w rejonie miejscowości Kurzycko, Kłósów. Lasy Nadleśnictwa Dębno obejmują obszary lasów we wschodniej północno wschodniej części gminy.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Natomiast grunty orne zajmują 39,68 % powierzchni gminy. Wśród gruntów ornych dominują gleby średnie (IV a i IV b) i dobre (III a i III b) zajmujące łącznie ok. 82% powierzchni. Wśród użytków zielonych przeważają gleby średnie (III, IV) – ok. 59 % powierzchni. Użytki zielone dobrej jakości nie występują na znacznych obszarach. Uproszczoną strukturę użytkowania gruntów na terenie Gminy Mieszkowice, na podstawie danych pochodzących z Urzędu Miejskiego w Mieszkowicach, przedstawiono na wykresie 1. Natomiast szczegółowa struktura użytkowania gruntów została przedstawiona w tabeli 8.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Mieszkowice

Źródło: Urząd Miejski w Mieszkowicach

Tabela 8 Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Mieszkowice

Rodzaje gruntów Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Udział w ogólnej powierzchni [%]	
Powierzchnia ogólna	23 867	100,00
grunty orne	8 465	35,47
sady	34	0,14
łąki	1 013	4,24
pastwiska	582	2,44
grunty pod rowami	64	0,27

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

grunty leśne		11 307	47,38
grunty zabudowane		269	1,13
grunty niezabudowane		11	0,05
Tereny zielone		32	0,13
tereny komunikacyjne	drogi	562	2,35
	kolejowe	23	0,10
wody powierzchniowe płynące		240	1,00
wody powierzchniowe stojące		80	0,34
nieużytki		1 146	4,80
tereny różne		39	0,16

Źródło: Urząd Miejski w Mieszkowicach

Jak wynika z powyższych danych w tabeli największy udział procentowy w powierzchni gminy mają użytki leśne i rolne - łącznie 47,38%. Taki sposób użytkowania gruntów w oparciu o bogate zasoby krajoznawcze i kulturowe predysponują gminę do rozwoju w kierunku turystycznym. Ponadto funkcja turystyczna może przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju stać się równorzędna z funkcją rolniczą.

W ciągu ostatnich lat zmniejszyła się ilość użytków rolnych, zwiększyła natomiast terenów zurbanizowanych – przy czym jest to tendencja ogólnokrajowa, polegająca na przeznaczaniu gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Rolnictwo

Gmina Mieszkowice ma charakter rolniczy, w której dominuje produkcja roślinna. Rolnictwo odgrywa tu bardzo ważną rolę w tworzeniu struktury gospodarczej tego terenu.

Całkowita powierzchnia gminy wynosi 23 867 ha. Dominującą formą produkcji rolnej na terenie gminy jest produkcja roślinna, a w szczególności uprawa zbóż (pszenica). Niewielki procent gospodarstw rolnych zajmuje się produkcją zwierzęcą, a w tym chowem trzody chlewnej i bydła. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych wg wielkości przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Charakterystyka gospodarstw rolnych na terenie Gminy Mieszkowice

Miejscowości gminy	Powierzchnia gospodarstw										Razem
	1-2 ha	2-5 ha	5-7 ha	7-10 ha	10-15 ha	15-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Powyżej 100 ha	
Stare Łysogórki	20	4	4	1	0	0	0	1	0	1	31
Troszyn	0	0	0	0	2	1	1	1	1	0	6
Stary Błeszyn	4	4	0	0	1	0	0	0	0	0	9
100132500025Cz elin	7	8	2	1	1	0	0	0	1	0	20
Sitno ⁴	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3
Goszków											
Gozdowice	5	1	1	0	2	1	0	0	0	0	10

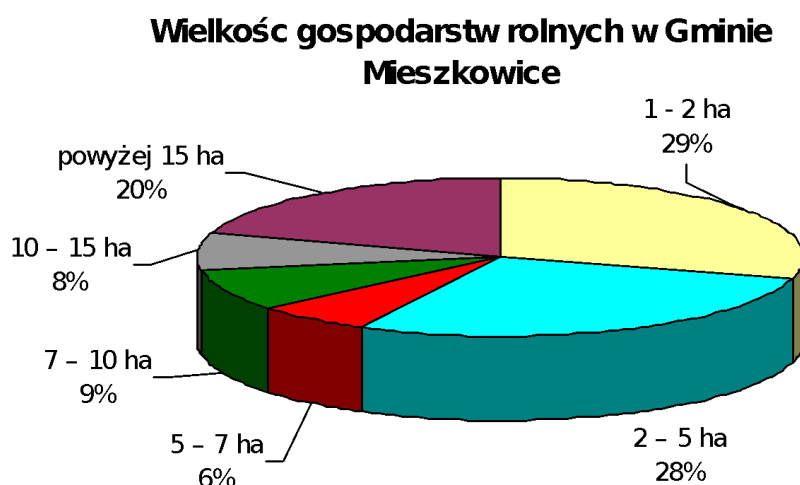
Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Zielin	31	37	10	18	12	8	7	2	4	1	130
Kłosów	12	14	3	6	5	2	4	3	2	3	54
Kurzycko	3	2	1	3	4	2	0	0	2	0	17
Wierzchlas	5	5	1	2	3	2	1	1	1	0	21
Mieszkowice	77	74	15	17	11	9	10	17	12	6	248

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

Gmina Mieszkowice posiada dogodne warunki do rozwoju rolnictwa. Przy ekstensywnej gospodarce roślinnej i zwierzęcej prowadzonej na terenie gminy nie zapewnia to właścicielom gospodarstw wysokiej dochodowości. Ponadto problemem jest struktura obszarowa gospodarstw rolnych na terenie gminy. Najbardziej intensywna produkcja rolna prowadzona jest we północno-wschodniej części gminy, obejmująca takie sołectwa i miejscowości jak: Zielin, Troszyn, Kurzycko, Plany, natomiast w części południowej gminy skupione są głównie powierzchnie leśne wyłączone z produkcji rolniczej. Łącznie na terenie gminy funkcjonuje 574 gospodarstw rolnych, przy czym najwięcej bo aż 169 jest gospodarstw o powierzchni do 2 ha. Poniższy wykres przedstawia charakterystykę gospodarstw rolnych w gminie.

Wykres 2. Wielkość gospodarstw rolnych w Gminie Mieszkowice

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

W ogólnej liczbie gospodarstw największy udział bo prawie 60% mają gospodarstwa małe o powierzchni do 5ha. Przy czym ilość tych gospodarstw wykazuje największy spadek. W strukturze zasiewów na terenie Gminy Mieszkowice dominują zboża, zajmując ponad 70% powierzchni zasiewów. Wśród zbóż największy udział ma pszenica (około 70%) i jęczmień oraz żyto. Stosunkowo duży udział ma także rzepak, niewielki natomiast jest udział roślin okopowych, ziemniaków i buraków – około 5%. Ocenia się że produkcja zwierzęca jest w ostatnich latach mniej opłacalna. Zmalała hodowla bydła mlecznego w małych gospodarstwach. Natomiast dużym zainteresowaniem cieszy się również tucz trzody chlewnej i hodowla drobiu.

Leśnictwo

Lasy w Gminie Mieszkowice zajmują 11 484,5 ha¹ , co stanowi ok. 48% powierzchni gminy

i prawie w całości znajdują się w gospodarczym wykorzystaniu przez Nadleśnictwo Mieszkowice i Nadleśnictwo Dębno. Ich rozmieszczenie jest nierównomierne. Lasy we władaniu Nadleśnictwa Mieszkowice obejmują największy zwarty obszar leśny, położony w zachodniej części gminy w rejonie miejscowości Czelin, Gozdowice, Stare Łysogórki oraz mniejsze kompleksy leśne w rejonie miejscowości Kurzycko, Kłosów. Lasy Nadleśnictwa Dębno obejmują obszary lasów we wschodniej i północno-wschodniej części gminy. Dla gospodarki gminy największe znaczenie ma działalność Nadleśnictwa Mieszkowice, posiadającego w zarządzie większość lasów w obszarze gminy. Teren nadleśnictwa podzielony jest na trzy obręby leśne: Mieszkowice, Stare Łysogórki, Godków, w skład których wchodzi 14 leśnictw oraz szkółka gospodarcza w Starych Łysogórkach o powierzchni produkcyjnej 5,80 ha. Dominują lasy gospodarcze zajmujące powierzchnię oraz lasy ochronne, w których największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne. Wśród drzewostanów dominują: sosna, dąb, olsza, brzoza, świerki i daglezja, buk, modrzew. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 51 lat. Lasy w zarządzie Nadleśnictwa, są głównie lasami gospodarczymi. Charakterystycznym typem lasu dla całego obszaru gminy były w przeszłości głównie lasy liściaste, obecnie ich udział jest mały. Lasy pochodzą w znacznej części z wtórnych nasadzeń o zunifikowanym składzie gatunkowym, dominuje w nich sosna, wprowadzana na siedliska dawnych buczyn i gradów. Zauważalne jest w ostatnich latach zjawisko ponownego zalesienia terenów dawnych upraw, postępujące częściowo w sposób zaplanowany, a częściowo będące następstwem naturalnej sukcesji na terenach nie użytkowanych rolniczo. Są to młode lasy, w których dominują takie gatunki jak brzoza, topola osika czy różne gatunki wierzby. Ważnymi elementami struktury krajobrazu są, zachowane nielicznie w obszarze gminy zabytkowe założenia parkowe lub ich pozostałości w miejscowościach: Goszków, Troszyn, Zielin, Wierzchlas. Założenia te są w znacznym stopniu zdegradowane, przyczyną takiego stanu rzeczy jest położenie tych założeń w sąsiedztwie dawnych siedzib Państwowych Gospodarstw Rolnych, które zajmowane obiekty sukcesywnie zaniedbywały i niszczyły. Drzewostany w tych parkach tworzą takie gatunki jak: buk zwyczajny, buk zwyczajny- odmiana czerwonolistna, daglezja, dąb szypułkowy, dąb czerwony, grab pospolity, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity, lipa szerokolistna, lipa drobnolistna, świerk pospolity. Istotnym elementem gminnego systemu zieleni, obok lasów i założeń parkowych są licznie występujące aleje, nasadzone wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Ich wiek i skład gatunkowy jest zróżnicowany. Najstarsze wchodzi w skład zaplanowanych założeń przestrzennych miejscowości, do których prowadzą, stanowiąc przedłużenie założonych tam parków. Główne gatunki drzew wykorzystywane do nasadzeń to lipa drobnolistna i szerokolistna, dąb szypułkowy, jesion wyniosły. Uzupełnieniem systemu alej nasadzanych wzdłuż ciągów komunikacyjnych są liczne skupiska

zadrzewień śródpolnych występujące pod postacią szpalerów drzew nasadzanych na granicach własności oraz wokół lokalnych cieków i zbiorników wodnych. Przyjmują często także formy nieregularnych połączy porośniętych zielenią wysoką w miejscach podmokłych, trudno dostępnych dla maszyn rolniczych oraz na fragmentach gruntów najsłabszych pod względem bonitacyjnym.

Układ drogowy i komunikacyjny

Uwarunkowania komunikacyjne Gminy Mieszkowice wyróżniają się rozbudowanym systemem drogowym. Układ dróg umożliwia dogodne połączenie wewnętrzne i zewnętrzne. Do układu nadrzędnego łączącego obszar gminy z systemem drogowym kraju należy zaliczyć drogę krajową nr 31. W układzie podstawowym obsługującym gminy powiatu gryfińskiego, znajdują się drogi powiatowe. Z kolei układ uzupełniający tworzą drogi gminne, pełniące funkcje dojazdowe do jednostek i poszczególnych nieruchomości. Przez gminę przebiega: droga krajowa – nr 31 relacji Szczecin – Kostrzyn, droga wojewódzka - nr 125 relacji Wierzchlas- Cedynia, nr 126 relacji Osinów-Smolnica, drogi powiatowe, drogi gminne. W poniższej tabeli przedstawiono układ komunikacyjny Gminy Mieszkowice.

Tabela 10. Układ komunikacyjny Gminy Mieszkowice

Lp.	Kategoria drogi	Długość w obszarze gminy [km]	Długość odcinków utwardzonych [km]
1.	krajowe	14,066	14,066
2.	wojewódzkie	25,300	25,300
3.	powiatowe	88,450	62,880
4.	gminne	162,600	9,200

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

Hałas drogowy

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą siecią drogową, którą tworzą odcinki dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Sieć ta zapewnia w dostatecznym stopniu możliwość przemieszczania się pomiędzy miejscowościami w gminie i komunikowaniu jej obszaru z otoczeniem, charakteryzuje się jednak niskim standardem technicznym w ciągu części dróg powiatowych i gminnych. Podstawowy układ komunikacyjny obszaru gminy przedstawi Tabela - Zestawienie dróg w Gminie Mieszkowice

Przez gminę przebiega odcinek drogi krajowej Nr 31 Szczecin- Kostrzyn klasy G- głównej. Droga przechodzi przez obszar gminy z północy na południe, przez obszar miasta Mieszkowice w ciągu ulic

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Chojeńskiej, Słowackiego, Jana Pawła II, Kościuszki. Uzupełnieniem podstawowego układu komunikacyjnego gminy są dwa odcinki dróg wojewódzkich:

- 1) Nr 125- łączący się od strony zachodniej z drogą krajową Nr 31 w miejscowości Wierzchlas,
- 2) Nr 126- przebiegający z zachodu na wschód przez miejscowości: Stare Łysogórski, Gozdowice, Mieszkowice, Zielin. Drogi te stanowią trzon gminnego systemu komunikacji kołowej, przenoszący znaczną część ruchu lokalnego i tranzytowego w gminie i jej otoczeniu. Ich stan techniczny można określić jako dobry, dysponują dobrej jakości utwardzoną nawierzchnią, nie mają jednak utwardzanych poboczy oraz chodników we wszystkich terenach zabudowanych.

Piętnaście odcinków dróg powiatowych przedstawionych w tabeli 11 rozprawia ruch lokalny na terenie całej gminy. Nie wszystkie dysponują utwardzonymi nawierzchniami, znajdują się często w złym stanie technicznym, ponad 60% ich przebiegu pilnie wymaga gruntownej modernizacji.

Tabela 11. Zestawienie dróg powiatowych w Gminie Mieszkowice

<i>Lp. Nazwa drogi - przebieg</i>	<i>Ulice w ciągu drogi</i>	<i>Dotychczasowy nr drogi</i>	<i>klasa drogi</i>	
1.	1-go Maja	Mieszkowice	1495Z	L
2.	Chopina		1496Z	L
3.	Dąbrowszczaków		1497Z	L
4.	Dworcowa		1498Z	L
5.	Kamienna		1499Z	L
6.	Kościelna		1500Z	L
7.	Kusocińskiego		1501Z	L
8. Mickiewicza			L	
9.	Młynarska		1503Z	L

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

10.	Rycerska		1505Z	L
11.	Sienkiewicza		1506Z	L
12.	Goszków – Białęgi		1413Z	L
13.	Mieszkowice – Wierzchlasek	Mieszka I - Mieszkowice	1414Z	L
14.	Zielin – Czelin		1415Z	L
15.	Mieszkowice – granica województwa		1416Z	L
16.	Mieszkowice – Sitno		1417Z	L
17.	Mieszkowice – Gozdowice	Odrzańska - Mieszkowice	1418Z	L
18.	Mieszkowice – Kłosów		1419Z	L
19.	Gozdowice – rzeka Odra		1420Z	L
20.	Czelin – rzeka Odra		1421Z	D
21.	Czachów – Żelichów – Stare Łysogórki		1425Z	L
22.	Siekierki – droga nr 1425Z		1426Z	L
23.	Gozdowice – Moryń		1428Z	L
24.	Golice – Stara Rudnica		1429Z	L
25.	Goszków – Wierzchlas – Zielin		1435Z	L
26.	Białęgi – Goszków – Wierzchlas		1436Z	L

Źródło: Starostwo Powiatowe w Gryfinie

Drogi gminne przedstawione w tabeli 12 odgrywają podstawową rolę w przenoszeniu lokalnego ruchu pojazdów we wszystkich miejscowościach. Jednak znaczna ich część nie dysponuje utwardzoną nawierzchnią. Oprócz dróg o nawierzchni bitumicznej, pewną ilość stanowią dawne folwarczne drogi brukowane, pozostałe są drogami gruntowymi. Ich standard i stan techniczny jest zatem bardzo różny. Powoduje to, że niektóre z nich są nieprzejezdne dla samochodów osobowych.

Tabela 12. Zestawienie dróg gminnych

Lp.	nowy nr drogi nazwa drogi	
1.	445001Z	od drogi krajowej 31 do drogi powiatowej 1435Z

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

2.	445002Z	od drogi powiatowej 1435Z do Jamna
3.	445003Z	od drogi krajowej 31 do Wierzchlasu
4.	445004Z	od drogi krajowej 31 do Mieszkowic
5.	445005Z	od drogi krajowej 31 do Kamionki
6.	445006Z	od drogi krajowej 31 do drogi powiatowej 1414Z /granica miasta/
7.	445007Z	Zielin – Kiwity
8.	445008Z	Kiwity - Nowiny – Starzyn
9.	445009Z	Wielica /kopalnia/ - Mieszkowice
10.	445010Z	Mieszkowice - droga powiatowa 1419Z - Kłósów
11.	445011Z	od drogi Nr126 przez Gozdowice do drogi Nr 126

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

W granicach administracyjnych Gminy Mieszkowice stan techniczny rzeki Odry mieści się w klasie III. W miejscowości Gozdowice istnieje przeprawa promowa przez Odrę. Została uruchomiona jesienią 2007 r. i jest to pierwsza graniczna przeprawa promowa w Polsce, która zarazem jest najkrótszą drogą z okolicznych miejscowości do Berlina. Prom kursuje od kwietnia do października, zabiera na pokład do 6 samochodów o pojemności 2,25 t i 20 pasażerów.

Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiega magistralna linia kolejowa nr 273 relacji Szczecin – Mieszkowice – Wrocław. Jest to linia dwutorowa, zelektryfikowana łącząca region Śląska z Zespołem Elektrowni „Dolna Odra” S. A. i portem szczecińskim. Linia ta ma kategorie linii magistralnej, pasażersko – towarowej. Linie kolejowe będące na terenie gminy znajdują się w obszarze działania Zakładu Linii Kolejowych w Szczecinie. Nieruchomości tworzące szlak kolejowy są w całości terenami zamkniętymi.

Żegluga śródlądowa

Gmina Mieszkowice leży w dolinie Odry, jednego z głównych szlaków wodnych tej części Europy, w pobliżu połączenia dwóch międzynarodowych dróg wodnych E 30 oraz E 70, przenoszących ruch w kierunkach wschód zachód i północ- południe, województwo zachodniopomorskie jest obszarem szczególnej, jak na warunki polskie, koncentracji przewozów transportem wodnym. Szacuje się, że krajowa żegluga śródlądowa przewozi tu ponad 6 milionów ton (70% całej masy ładunkowej), w tym większość w relacjach zagranicznych. Do największych polskich armatorów w żegludze śródlądowej, działających w obszarze województwa, należą: „Odratrans” S. A., Żegluga Bydgoska S. A., Żegluga Szczecińska, rośnie też znaczenie małych firm, dysponujących jedną lub kilkoma barkami. W ostatnich latach na Dolnej Odrze wzrósł ruch jednostek zagranicznych. Łącznie w obu kierunkach ze szlaku wodnego Dolnej Odry korzysta około 17 tys. statków śródlądowych, co obrazuje skalę ruchu żeglugowego na tym odcinku.

Telekomunikacja

Większość obszaru gminy jest pokryta siecią telefoniczną TP S.A., zapewnia ona możliwość podłączenia wszystkich miejscowości. Do sieci telefonicznej włączone są wszystkie miejscowości gminy. Na terenie gminy funkcjonują w systemie automatycznym centrale telefoniczne włączone do sieci komunikacyjnej za pośrednictwem linii światłowodowych. Uzupełnieniem gminnej sieci telekomunikacyjnej jest telefonia komórkowa.

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

Na terenie miasta Mieszkowice z kotłowni wbudowanych korzysta 1 640 gospodarstw domowych, co stanowi ok. 21% mieszkańców gminy. Pozostała, znacząca grupa mieszkańców korzysta ze zbiorczych systemów zaopatrzenia w ciepło lub korzysta z pieców węglowych. Udział w rynku ciepła budynków użyteczności publicznej, usług, handlu kształtuje się na niskim poziomie. Najwyższą gęstość zapotrzebowania na nośniki energetyczne zdecydowanie ma centralna część Mieszkowic oraz obiekty zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w otoczeniu miasta. W pozostałych miejscowościach gminy największe zapotrzebowanie na moc cieplną mają również zasoby mieszkaniowe, natomiast udział w zapotrzebowaniu budynków użyteczności publicznej jest znacznie mniejszy, składają się na nie potrzeby głównie szkół i świetlic. W gminie w budynkach mieszkalnych zdecydowanie przeważają węglowe źródła ciepła, mając przeważający udział w łącznym sposobie pokrycia tych potrzeb. Źródłem zasilania Gminy Mieszkowice w gaz ziemny jest magistrala gazowa wysokiego ciśnienia 2x500 mm relacji Odolanów – Police, od której prowadzi odgałęzienie do Gminy Mieszkowice gazociągami średniego ciśnienia DN 150/180 PE przebiegająca wzdłuż drogi Mieszkowice – Szczecin. Obszar miejscowości Mieszkowice a także miejscowości Zielin w całości posiada dostęp do rozdzielczej sieci gazowej. W miejscowościach bez dostępu do sieci gazowej użytkowany jest także gaz płynny propan-butan, wykorzystywany w kuchniach oraz w mniejszym zakresie dla potrzeb ogrzewania. Gaz rozprowadzany jest poprzez sieć wymiany butli gazowych oraz indywidualnie dostarczany do przydomowych zbiorników na gaz płynny.

Elektroenergetyka

Na terenie Gminy Mieszkowice istnieje rozbudowany układ sieci elektroenergetycznych: sieć wysokiego napięcia 220 kV relacji Elektrownia Dolna Odra – Gorzów Wlkp., sieć średniego napięcia 15 kV, sieć niskiego napięcia. Energia elektryczna dla gminy dostarczana jest na poziomie napięcia SN – 15 kV ze stacji elektroenergetycznej 110/15kV GPZ „Bielin”. Optymalne długości linii 15 kV na terenie gminy kwalifikują ją do obszarów o dobrych warunkach zasilania. Bilans

energetyczny jest korzystny, transformatory w większości miejscowości dysponują nadwyżką mocy. Wynika to głównie ze spadku zapotrzebowania na energię w miejscowościach, w których zaprzestały swej działalności PGR. Większość linii i urządzeń jest w dobrym stanie technicznym, dlatego też sieć energetyczna terenu gminy zapewnia zaopatrzenie w energię we właściwym zakresie tak pod względem obecnego jej użytkowania, jak i potencjalnego wzrostu poboru energii w najbliższej przyszłości.

Odnawialne źródła energii

W obszarze gminy funkcjonuje 1 farma siłowni wiatrowych położona w rejonie wsi Kamionka - Wierzchlas obejmująca obecnie 12 szt. wiatraków, a docelowo ma obejmować 17 szt. Wiatraków. W obszarze gminy funkcjonuje obecnie jedna mała elektrownia wodna w miejscowości Stare Łysogórki. Gmina dysponuje możliwościami korzystania z energii spadku wody, na dwóch głównych ciekach wodnych – Słubi i Kurzycy.

Turystyka i zagospodarowanie turystyczne

Zasoby rekreacyjno – turystyczne Gmina Mieszkowice posiada znaczny potencjał dla rozwoju turystyki, oparty przede wszystkim o walory przyrodnicze jej obszaru i otoczenia. Uzupełnieniem wartości przyrody i krajobrazu są zachowane w znacznej ilości elementy dziedzictwa kulturowego - cenne obiekty zabytkowe.

Promowaniem oferty turystycznej gminy zajmuje się powołane z inicjatywy Urzędu Miejskiego Centrum Informacji Turystycznej w Mieszkowicach, pełniące zróżnicowane role ośrodka informacji społecznej, gospodarczej, kulturalnej i turystycznej. Jedną z ważniejszych atrakcji turystycznych na terenie Gminy Mieszkowice jest przeprawa promowa przez Odrę. Została uruchomiona jesienią 2007 r. i jest to pierwsza graniczna przeprawa promowa w Polsce, która zarazem jest najkrótszą drogą z okolicznych miejscowości do Berlina. Prom kursuje od kwietnia do października, zabiera na pokład do 6 samochodów o pojemności 2,25 t i 20 pasażerów. Przez gminę przetoczyła się fala wydarzeń historycznych, które upamiętniają następujące pomniki historyczne: Pomnik Mieszka I w Mieszkowicach, Pomnik Sopera w Gozdowicach, obelisk upamiętniający wkopanie I Słupa Granicznego w Czelinie, Pomnik Matki Polki na Cmentarzu Wojennym w Starych Łysogórkach.

Tabela 13 . Atrakcje turystyczne w poszczególnych miejscowościach Gminy Mieszkowice

Lp.	miejscowość	obiekt
-----	-------------	--------

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

1.	Mieszkowice	Średniowieczne fortyfikacje miejskie – zbudowane z kamieni polnych i cegły na przełomie XIII i XIV w., a następnie rozbudowywane w kolejnym stuleciu – Baszta Prochowa, czatownie oraz mury obronne, które otaczają miasto pierścieniem o długości 1500 m. Przeważająca część murów i fortyfikacji jest zdewastowana. Wzdłuż murów prowadzi promenada. Kościół gotycki – z przełomu XIII i XIV w. z czternastowieczną chrzcielnicą z wapienia gotlandzkiego. Przez lata wnętrze kościoła wzbogacało się o ołtarze fundowane przez mieszczan i szlachtę, Ratusz miejski z XVII w., przebudowany w 1805 r. Zgodnie ze swoim przeznaczeniem jest siedzibą władz miasta i gminy. Budynki ryglowe z XIX w. W jednym z nich od 1872 r. wydawano lokalną gazetę Bärwalder Wochenblatt. Przed laty na ścianie budynku redakcji odsłonięto ukryty pod nim herb miasta. Pomnik Mieszka I z 1957 r. Wykonany został przez Sławomira Lewińskiego i umieszczony na poniemieckim cokole w centrum Mieszkowic. Kościół pw. Ducha Świętego – wybudowany w 1937 r. Po II wojnie światowej zdjęto krzyż z wieży świątyni oraz zdewastowano jej wnętrze. Urządzono w nim magazyn skupu warzyw i owoców. Po remoncie i ponownej konsekracji w 2011 r. znów pełni funkcje sakralne. Ogród dendrologiczny przy Nadleśnictwie w Mieszkowicach, którego atrakcją są drzewa i krzewy m.in. z Ameryki Północnej, Azji Mniejszej oraz rejonu Morza Śródziemnego.
2.	Czelin	Pomnik pierwszego słupa granicznego nad Odrą – obelisk symbolizujący pierwszy słup graniczny nad Odrą, który w Czelinie 27 lutego 1945 r. postawili żołnierze 6 Samodzielnego batalionu Pontonowo-Mostowego, Średniowieczny kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, którego początki sięgają XIII w. Zbudowano go z jednolitego kwadratowego granitu, przebudowano w 1827 r., a w latach 1982-1984 odbudowano ze zniszczeń wojennych.
3.	Stary Bleszyn	Budynki wzniesione w konstrukcji ryglowej, Nadodrzańska panorama i ptactwo żerujące na nadodrzańskich łąkach.
4.	Gozdowice Pomnik Saperów – odsłonięty w 1952 r. i przebudowany w 1972 r. Umieszczono na nim napis Chwała Poległym Saperom. Upamiętnia	

saperów poległych m.in. podczas operacji forsowania Odry, Muzeum Wojsk Inżynieryjnych I Armii Wojska Polskiego (Muzeum Sapera), Pamiątkowy głaz z tablicą w tzw. Wąwozie Śmierci – upamiętnia saperów, którzy w dniach 14-16 kwietnia 1945 r. zorganizowali przeprawę przez Odrę i wybudowali most pontonowy w czasie operacji forsowania Odry, Kamienna Ściana Chwały – upamiętnia szlak bojowy żołnierzy I Armii WP, Punkt widokowy – podczas operacji	
---	--

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

	forsowania Odry pełnił funkcję punktu obserwacyjnego 2 Pułku Artylerii Wojska Polskiego. Współcześnie jest miejscem, z którego można podziwiać panoramę doliny Odry, Średniowieczny kościół z XIII/XIV w., Przeprawa promowa w Gozdowicach.	
5.	Stare Łysogórki	Siekierkowski Cmentarz Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach – spoczywa na nim prawie dwa tysiące żołnierzy poległych podczas forsowania Odry i kontynuowania ofensywy na Berlin. Oprócz żołnierskich nagrobków stoi na nim pomnik Wdzięczności Żołnierzom I Armii WP oraz krzyż z 1990 r. Pamiątkowy kamień z kotwicą i tablicą – upamiętnia saperów I Armii WP, którzy podczas forsowania Odry w kwietniu 1945 r. zorganizowali przeprawę desantową i promową, Pomnik z wizerunkiem Orderu Krzyża Grunwaldu – upamiętnia nadanie Rejonowi Pamięci Narodowej Orderu Krzyża Grunwaldu
6.	Wierzchlas	Barokowy kościół z 1730 r. z wieżą o konstrukcji ryglowej i zabytkowymi witrażami, Budynki mieszkalne o konstrukcji ryglowej. Pozostałości dawnego parku dworskiego z dawnym drzewostanem.
7.	Goszków	Zabytkowy kościół z XIII w.
8.	Kłósów	Zabytkowy kościół z XIV w., a w nim ołtarz z dwiema kolumnami korynckimi, zdobionymi ornamentem liścia akantu.
9.	Kurzycko	Zabytkowy kościół z XIV w. - wieżę dobudowano w 1611 r. Do budowy świątyni użyto kamieni polnych, ciosów granitowych i cegieł. Ołtarz z 1704 r. jest dziełem Heinricha Hattenkerella.
10.	Sitno	Kościół z XIX w., który wybudowano w latach 1847-1849 po rozbiórce starszej świątyni (ze

		względu na zły stan techniczny). Na jego wieży znajduje się dzwon z 1617 r.
11.	Troszyn Kościół wybudowany z kamienia i cegły, który swoją obecną kształt zawdzięcza przebudowie z XIX w	
12.	Zielin	Kościół z XIII w. z wieżą z 1704 r. i barokowym ołtarzem z polichromią, Pałac z XVIII w., w którym obecnie mieści się szkoła podstawowa.

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

4. STRESZCZENIE

Ochrona środowiska jest jednym z obowiązkowych działań władz publicznych, które poprzez własną politykę ochrony środowiska powinny dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Do obowiązków gminy należy, między innymi, wykonywanie zadań z zakresu ochrony środowiska oraz odpowiedzialność za jakość życia mieszkańców. Członkostwo w Unii Europejskiej narzuca odpowiednie wymogi i konieczność osiągnięcia standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska.

Gmina Mieszkowice w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązana jest do sporządzenia i następnie realizacji gminnego programu ochrony środowiska uwzględniając wymagania określone w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz dokumentach nadrzędnych dla Programu jakimi są dokumenty strategiczne państwa, województwa, powiatu oraz lokalne. Program Ochrony Środowiska uchwała Rada Gminy Mieszkowice.

Nadrzędnym celem opracowania Programu Ochrony Środowiska, jest troska o zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego środowiska na terenie gminy (dla mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społeczno-gospodarczej) z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy z racjonalnym wykorzystaniem bogatych walorów przyrodniczych, geologicznych i rolniczych środowiska naturalnego Gminy Mieszkowice.

Zadaniem gminnego programu ochrony środowiska jest wskazanie sposobu realizacji polityki ekologicznej państwa i gminy na jej terenie, przez wyznaczenie głównych celów ekologicznych

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

i wynikających z nich zadań ekologicznych, wraz z uzasadnieniem ich wyboru, harmonogramem działań ekologicznych oraz wskazaniem możliwych źródeł pozyskania środków niezbędnych do osiągnięcia założonych celów.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska to cały szereg przedsięwzięć ekologicznych, zmierzających do poprawy stanu środowiska, wymagających wspólnego działania władz powiatowych, gminnych, wszystkich instytucji samorządowych, podmiotów gospodarczych oraz mieszkańców gminy.

W roku 2017 podjęto prace mające na celu opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021.

Program został sporządzony przy współpracy i wykorzystaniu materiałów udostępnionych przez Urząd Gminy Mieszkowice. Przy opracowaniu dokumentu wykorzystano również informacje uzyskane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, opracowania Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego oraz informacje z pozostałych instytucji i podmiotów realizujących na terenie gminy zadania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska.

W celu sporządzenia programu, przeprowadzono wielokryterialną analizę stanu aktualnego głównych komponentów środowiska na terenie gminy. Na podstawie przeprowadzonej oceny stanu środowiska zaproponowano, tam gdzie to jest konieczne, szereg działań niezbędnych dla poprawy stanu poszczególnych elementów środowiska oraz ochrony jego zasobów.

Realizacja zaproponowanych zadań i wynikających z nich inwestycji proekologicznych oraz bieżące działania chroniące środowisko, przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy poprzez zachowanie lub polepszenie walorów środowiska przyrodniczego.

Program działań niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej Gminy Mieszkowice, w zakresie ochrony środowiska, powinien być realizowany w oparciu o zaproponowane w sporządzonym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice cele i wynikające z nich zadania prowadzące do osiągnięcia poprawy jakości poszczególnych elementów środowiska:

- Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza
- Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego
- Zmniejszenie oddziaływania hałasu
- Ochrona przed oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego
- Racjonalizacja korzystania z wód
- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
- Rekultywacja terenów zdegradowanych
- Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami
- Realizacja Gminnych Programów usuwania azbestu

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

- Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
- Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii
- Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Mieszkowice

Poszczególne wytyczne, zawarte w Programie Ochrony Środowiska, powinny być respektowane i uwzględniane w programach i planach szczegółowych oraz w działaniach inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska. Efektywność inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska zależy, w znacznej mierze, od możliwości pozyskania środków finansowych na te działania oraz zainteresowania i zrozumienia ze strony mieszkańców dla realizacji ustalonej polityki ekologicznej gminy.

Opracowany dla gminy Program składa się z następujących, głównych bloków tematycznych: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami, edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców.

Przedstawiono podstawę prawną i formalną sporządzenia POŚ dla gminy, główne cele opracowania oraz cele polityki ekologicznej i strategii państwa, województwa zachodniopomorskiego i powiatu gryfińskiego, istotne dla formy i treści opracowywanego dokumentu, a także określono kompetencje Gminy w zakresie ochrony środowiska.

Omówiono główne uwarunkowania lokalizacyjne (administracyjne, geograficzne, demograficzne), oraz aktualną sytuację gospodarczą gminy w powiązaniu z warunkami naturalnymi środowiska.

Scharakteryzowano stan aktualnego środowiska przyrodniczego na obszarze gminy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, wraz z oceną obserwowanych i przewidywanych zagrożeń środowiska naturalnego.

Analiza stanu aktualnego środowiska jest jednym z dwóch najistotniejszych elementów POŚ dla Gminy Mieszkowice. Zawiera aktualne informacje o stanie wszystkich istotnych komponentów środowiska naturalnego na terenie gminy oraz przedstawia najważniejsze zdiagnozowane zagrożenia dla środowiska, stwierdzone na podstawie przeprowadzonej analizy stanu aktualnego. Dokonana ocena i diagnoza zagrożeń środowiska, stanowiła podstawę do określenia celów i kierunków działań ekologicznych dla gminy na lata 2018-2021.

Analiza stanu środowiska na terenie gminy przeprowadzona w oparciu o wyniki badań monitoringowych wykonywanych przez WIOŚ, oraz analiza informacji o stanie działań w zakresie ochrony środowiska przekazanych przez gminę i inne instytucje, pozwala wyciągnąć wnioski,

że w dalszym ciągu do najistotniejszych problemów gminy w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- nie najlepszy stan jakości powietrza atmosferycznego,
- wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym i z sektora przemysłowego,
- nie najlepszy stan jakości wód,
- niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie ochrony gleb,
- degradacja środowiska w wyniku niewłaściwego gospodarowania odpadami,
- degradacja terenów cennych przyrodniczo,
- potencjalne ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Przedstawione powyżej problemy i związane z nimi zagrożenia, dla jakości środowiska przyrodniczego w gminie, wynikają zarówno z przyczyn niezależnych, zewnętrznych, jak i z przyczyn wynikających z istnienia lokalnych źródeł zanieczyszczenia oraz uwarunkowań historycznych. Wobec powyższego, konsekwentna realizacja zaproponowanych w programie celów i zadań ekologicznych, szczególnie w zakresie poprawy stanu najbardziej zagrożonych ze źródeł lokalnych komponentów środowiska czyli powietrza i wód, powinna w dalszym ciągu stanowić podstawę planowania szczegółowych inwestycji ekologicznych związanych z ochroną środowiska w gminie.

W rozdziale 6 Programu, w wyniku dokonanej oceny stanu aktualnego środowiska w poszczególnych komponentach oraz przeprowadzonej analizy zagrożeń dla środowiska na terenie Gminy Mieszkowice, przedstawiono i omówiono najważniejsze priorytety polityki ekologicznej gminy. Wyznaczono cele i kierunki działań, dokonano analizy SWOT mocnych i słabych stron poszczególnych obszarów interwencji, a także zdefiniowano szanse i zagrożenia obecnie i potencjalnie występujące na terenie gminy.

Określone zostały również główne cele ekologiczne do osiągnięcia do roku 2021, oraz wynikające z nich zadania na lata 2018-2021. W rozdziale tym w sposób syntetyczny (w ujęciu tabelarycznym) przedstawiono harmonogram realizacji priorytetów ekologicznych gminy, określając jednocześnie do jakiej grupy zadań należą poszczególne działania planowane do realizacji (zadania własne gminy, zadania koordynowane przez gminę, a realizowane przez inne jednostki oraz zadania będące całkowicie w zakresie kompetencji innych jednostek). Wszystkie z proponowanych zadań to działania o charakterze ciągłym, których realizacja będzie prowadzona w okresie obowiązywania Programu, a stopień ich zrealizowania będzie zależny od posiadanych środków finansowych.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Efektywność działań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego zależy, w znacznej mierze, od polityki i rozwiązań przyjętych na szczeblu lokalnym, od wielkości pozyskanych środków finansowych oraz od stopnia zainteresowania i zrozumienia ze strony społeczeństwa. Program ochrony środowiska stanowi przesłankę konstruowania budżetu gminy i jest podstawą do ubiegania się o środki pomocowe ze źródeł krajowych i funduszy Unii Europejskiej.

Przedstawiono także instrumenty finansowe za pomocą których można będzie dążyć do osiągnięcia celów i zadań ekologicznych nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska. Istotnym elementem skutecznego zarządzania środowiskiem jest świadomość ekologiczna społeczeństwa oraz przyjazne dla środowiska nawyki i codzienna postawa ludności. W związku z powyższym, prowadzenie skutecznej edukacji ekologicznej jest jednym z najistotniejszych działań, warunkujących powodzenie realizacji zadań ekologicznych zaproponowanych w Programie.

Zasady monitorowania efektów wdrażania Programu. Określono, kto i w jaki sposób powinien sprawować nadzór nad realizacją postanowień zawartych w Programie, a także wyznaczono wskaźniki monitorowania stopnia realizacji POŚ dla gminy z podziałem na poszczególne komponenty środowiska. Wyznaczono dwuletni cykl składania raportów z realizacji Programu.

Wnioski:

Realizacja celów wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021” oraz wynikających z nich zadań ekologicznych, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, będzie elementem realizacji polityki ochrony środowiska gminy, zgodnie z nadrzędną strategią państwa i województwa zachodniopomorskiego. Realizacja zadań zawartych w Programie powinna prowadzić do zrównoważonego rozwoju Gminy Mieszkowice, w którym ochrona środowiska i wzrost gospodarczy pozostają w równowadze gwarantującej bezpieczeństwo zarówno dla środowiska jak i dla zdrowia i życia mieszkańców.

5. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

5.1. DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Program Ochrony Środowiska powinien odzwierciedlać ogólne zasady, które leżą u podstaw ochrony środowiska w Unii Europejskiej.

Najważniejsze dyrektywy unijne dotyczące ochrony środowiska zostały przeniesione do prawa

polskiego głównie do ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Pozostałe przepisy zawarto w wielu innych ustawach i rozporządzeniach.

Podstawę ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej stanowi obecnie **VII Program działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action plan – EAP)**. Przedstawia on strategię środowiskową, która podkreśla istotność działań szczególnie w strefach: zmian klimatycznych, przyrody i różnorodności biologicznej, środowiska i zdrowia oraz zasobów naturalnych i racjonalnej gospodarki odpadami. Priorytetowe pola działania pozwolą na skuteczną walkę z problemami napotkanymi zarówno na szczeblu wspólnotowym, krajowym jak i lokalnym. W odniesieniu do celów głównych EAP definiuje priorytetowe działania w zakresie zanieczyszczenia powietrza, zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich recyklingu, środowiska morskiego, gleby, pestycydów, wykorzystania zasobów naturalnych, środowiska miejskiego i większych miejscowości.

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego - włączeniu społecznemu” jest długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE) na lata 2010-2020. Została zatwierdzona przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r. Strategia „Europa 2020”, ze względu na specyficzny moment jej powstawania, stanowi odpowiedź na kryzys gospodarczy. Głównym celem jest wzrost gospodarczy, jednak szczególną uwagę zwrócono na kwestie dotyczące zrównoważenia tego procesu. Efektem realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

W celu osiągnięcia powyższych założeń zaproponowano trzy podstawowe, wzajemnie powiązane ze sobą priorytety:

1. **wzrost inteligentny**: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji. Ponieważ gospodarka oparta na wiedzy jest niemożliwa bez odpowiednio wykształconego społeczeństwa, priorytet ten obejmuje też rozwój i podnoszenie jakości edukacji;
2. **wzrost zrównoważony**: wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Idea „zielonego wzrostu” traktowana jest jako dodatkowa szansa zarówno na przejście na nowoczesne technologie eksploatacji zasobów środowiska naturalnego, jak i na tworzenie nowych miejsc pracy. UE chce być liderem w dziedzinie technologii środowiskowych i ochrony środowiska naturalnego;
3. **wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu**: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – celem Europy 2020 jest dążenie do aktywizacji zawodowej możliwie jak największej liczby osób.

Pakiet Energetyczno-Klimatyczny

Pakiet ten został przyjęty 17 grudnia 2008 roku, jest zbiorem wiążących ustaw mających na celu zapewnienie realizacji założeń Unii Europejskiej dotyczących przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Ma na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na terenie Unii Europejskiej. Dokumenty wchodzące w skład pakietu skupiają się na trzech kluczowych celach: ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, promowaniu stosowania energii ze źródeł odnawialnych i podnoszeniu sprawności energetycznej Unii Europejskiej. Głównym celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 20% w stosunku do roku 1990 oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także wzrost efektywności energetycznej do 2020 r. Dokumenty na szczeblu krajowym oraz wojewódzkim uwzględniają szereg zobowiązań międzynarodowych związanych z wdrażaniem Dyrektyw UE, a także są spójne ze wspólnotowymi dokumentami programowymi. W związku z tym, dokumenty szczebla lokalnego, takie jak programy ochrony środowiska dla gmin są zgodne z poniższymi dokumentami wyższego rzędu.

5.2. DOKUMENTY KRAJOWE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że państwo zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych (m.in. gmin), które powinny prowadzić politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnym i przyszłym pokoleniom. Jako podstawowy warunek skutecznej realizacji polityki ochrony środowiska w państwie wymienia się respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategiach i politykach w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. Realizacja przyjętej polityki ochrony środowiska opiera się na systemie prawa ochrony środowiska oraz programach, strategiach i polityce środowiskowej, określanych na różnych szczeblach administracji. Polityka ochrony środowiska określa zasady i sposoby ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Wskazuje na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego, przez znaczny wzrost lesistości, utrzymanie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, ochronę terenów wodno-błotnych, ochronę bioróżnorodności, renaturalizację i udrażnianie rzek, poprawę stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawę klimatu akustycznego oraz ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i poważnymi awariami przemysłowymi, a także przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarowania odpadami. Obliguje do zrównoważonego wykorzystywania surowców, materiałów, wody i energii oraz do coraz większego rozwoju energetyki odnawialnej, nakazuje kształtowanie stosunków wodnych i ochronę przed

powodziami.

Głównym celem polityki ochrony środowiska jest zapobieganie negatywnym zmianom w środowisku i ograniczenie ryzyka dla zdrowia ludzi wynikającego z narażenia na szkodliwe czynniki środowiskowe.

W celu realizacji polityki ochrony środowiska, prowadzonej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, w gminnych programach ochrony środowiska należy uwzględnić następujące grupy zadań ekologicznych, koniecznych do realizacji w dłuższych okresach czasu:

1. W zakresie działań systemowych.

2. W zakresie ochrony zasobów naturalnych.

3. W zakresie poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:

- ochrona wód przed zanieczyszczeniem,
- ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem,
- ochrona środowiska przed hałasem i przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- nadzór i poprawa gospodarowania odpadami,
- skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska.

Program określa wymagania odnoszące się do polityki ochrony środowiska i jest zgodny z dokumentami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

(M.P. 2013 poz. 121) stanowi dokument obejmujący okres co najmniej 15 lat, który określa główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, uwzględniając przy tym zasady zrównoważonego rozwoju. Dokument ten jest najszerszym oraz najbardziej ogólnym elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju. Wyszczególnione w Strategii obszary strategiczne związane są z obszarami opisanymi w Strategii Rozwoju Kraju 2020 – aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.

Cele przyjęte w Strategii:

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,

Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,

Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Strategia Rozwoju Kraju 2020 została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą Nr 157 z dnia 25 września 2012 roku (Dz. U. z 2012 r. poz. 882). „Strategia Rozwoju Kraju 2020” jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r., kluczowym dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020.

Zgodnie z zapisami „Strategii” Polska do 2020 roku to aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Celem głównym „Strategii” jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Projekty przyczyniające się do ochrony środowiska na terenie gminy wpisują się w:

- obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka;

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.2. Poprawa efektywności energetycznej;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.4. Poprawa stanu środowiska;

Priorytetowy kierunek interwencji II 6.5. Adaptacja do zmian klimatu.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku zajmuje ważne miejsce w hierarchii dokumentów strategicznych, stanowi odpowiedź na najważniejsze wyzwania stojące przed Polską w perspektywie do 2020 r. w zakresie środowiska i energetyki z uwzględnieniem zarówno celów unijnych, jak i priorytetów krajowych.

Głównym celem strategii jest stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną energetycznie gospodarkę.

Cele Gminnego Programu Ochrony Środowiska wpisują się w założenia przyjęte w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Główny cel strategii realizowany będzie przez cele szczegółowe i kierunki interwencji:

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,

- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

Cel 1 strategii realizowany będzie przez gminę w kontekście zagadnienia ochrony oraz racjonalnego wykorzystania zasobów w sposób priorytetowy w kontekście zapewnienia ich dostępności dla przyszłych pokoleń. Obecnie obowiązujące wzorce produkcji mają negatywny wpływ na środowisko naturalne, wymagają więc zmian na bardziej ekologiczne.

Cel 2. Zapewnienie gospodarcze krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych
- wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii
- rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne

Cel 2 strategii będzie realizowany przez gminę głównie przez wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie zastosowania instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii.

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne
- ochrona powietrza w tym ograniczenie oddziaływania energetyki
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy

Cel 3 strategii będzie realizowany przez gminę poprzez wszystkie cele z zakresu gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, poprawy jakości powietrza oraz edukacji ekologicznej.

Wdrożenie Strategii przyczyni się do rozwoju nowoczesnego, przyjaznego środowisku sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne.

5.3. DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE

Podstawowe uwarunkowania zewnętrzne dla Gminy Mieszkowice w zakresie ochrony środowiska, wynikają z następujących dokumentów strategicznych województwa zachodniopomorskiego:

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” została przyjęta przez

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XLII/482/10 z dnia 22 czerwca 2010 r. Strategia jest długofalowym programem działania. Potrzeba jej opracowania wynikała z konieczności zaprogramowania skoordynowanych działań, które w określonej przestrzeni, czasie i sytuacji społeczno-politycznej, uwzględniając środki i regionalne zasoby, jakimi dysponuje społeczność regionu, przyniosą oczekiwane efekty.

W „Strategii” sformułowano następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego: „Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”.

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego” zawiera się w sześciu celach strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe. Poniżej wymieniono tylko te cele kierunkowe, które są zbieżne z celami niniejszego Programu.

Cel strategiczny Nr 1

- Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.

Cel strategiczny Nr 2

- Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Cel strategiczny Nr 3

- Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu.

Cel strategiczny Nr 4

- Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami.

Cel strategiczny Nr 5

- Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności.

Cel strategiczny Nr 6

- Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego

Cele oraz zadania z zakresu ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego zostały ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”. Został on przyjęty Uchwałą Nr XVI/298/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 15 listopada 2016 r.

W dokumencie tym określono długoterminową politykę ochrony środowiska dla województwa, przedstawiono cele do osiągnięcia, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu. Realizacja Programu ma umożliwić, osiągnięcie w perspektywie długoterminowej, zrównoważonego rozwoju całego województwa, gdzie ochrona środowiska

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

stanowi nierozłączną część procesów rozwojowych i jest rozpatrywana z nimi łącznie. W „Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego” określono zakres działań, które muszą być wdrażane na poziomie lokalnym. Zgodnie wojewódzkim programem ochrony środowiska do podstawowych zadań, których wdrożenie wymaga uczestnictwa gminy, należą:

- oszczędna gospodarka zasobami naturalnymi takimi jak woda, nośniki energii, wzrost lesistości w skali województwa,
- rozwój obszarów szczególnie chronionych,
- ekologiczna lokalizacja obiektów związanych z działalnością przemysłową,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami komunalnymi,
- zbieranie odpadów niebezpiecznych,
- rozwój zaplecza turystyczno-rekreacyjnego,
- usprawnienie ruchu podmiejskiego,
- optymalizacja transportu publicznego,
- edukacja ekologiczna.

Podsumowując powyższe - założenia zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice są spójne z założeniami Programu Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego, ponieważ mają wspólny cel – tj. poprawa stanu środowiska przyrodniczego na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej

Dokumentem wynikającym z Programu ochrony środowiska jest „Program Ochrony Powietrza dla Strefy Zachodniopomorskiej”: który został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/388/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2013 r.

Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej – kod strefy: PL3203, opracowany został w związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, oraz docelowo w zakresie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w 2011 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie.

Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczających w powietrzu, w danej strefie, do poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i docelowego dla benzo(a)pirenu i utrzymywania go na takim poziomie.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, który został przyjęty Uchwałą Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r., jest aktem planowania, określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Celem Planu jest określenie polityki przestrzennej województwa zachodniopomorskiego polegającej na:

1. rozmieszczeniu w przestrzeni inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej w oparciu o cele i zasady zagospodarowania przestrzennego województwa,
2. ukierunkowanie działań dotyczących rozwoju gospodarczego, postępu cywilizacyjnego, kultury i ochrony środowiska, poprzez uwzględnienie uwarunkowań, szans i zagrożeń wynikających ze zróżnicowanych cech przestrzeni województwa,
3. wpływaniu na zachowania przestrzenne podmiotów gospodarujących w przestrzeni, tak aby były one zgodne z ogólnymi celami rozwoju województwa.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice jest zgodny z kierunkiem działań ujętym w Planie w zakresie poprawy jakości i ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami.

5.4. DOKUMENTY POWIATOWE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2017-2021 został przyjęty Uchwałą NR XIX/127/2016 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 30 czerwca 2016 r.

W szczególności określa on cele oraz zadania z zakresu ochrony środowiska przyjęte dla Powiatu Gryfińskiego. W dokumencie tym określono długookresową politykę ochrony środowiska i wyznaczono do osiągnięcia następujące cele:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego
2. Zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej, drogowych i przemysłowych
3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym
4. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody
5. Ochrona i zróżnicowane gospodarowanie zasobami wodnymi
6. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków

7. Ochrona zasobów geologicznych, gleb i zapewnienie właściwego użytkowania powierzchni ziemi i gruntów
8. Rekultywacja terenów zdegradowanych, ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem środowiska
9. Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami,
10. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
11. Minimalizacja skutków wystąpienia poważnych awarii, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia.

Założenia zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice są spójne z priorytetami ujętymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfinskiego.

5.5 DOKUMENTY GMINNE

Uchwała Nr XXXIX/326/2014 w sprawie strategii rozwoju społeczno gospodarczego Gminy Mieszkowice na lata 2014 - 2024.

Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Gminy Mieszkowice

Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Mieszkowice na lata 2014-2024 została przyjęta Uchwałą NR XXXIX/326/2014 z dnia 29 maja 2014 r. Rady Miejskiej w Mieszkowicach.

Stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego określający kluczowe kierunki rozwoju Gminy Mieszkowice. Celem Strategii jest określenie najważniejszych kierunków rozwojowych, wskazanie wizji, celów strategicznych i operacyjnych, zadań strategicznych oraz sposobów ich realizacji przez Gminę Mieszkowice w najbliższych latach.

Dokument wskazuje misję i wizję Gminy Mieszkowice do roku 2024. W dokumencie została zdefiniowana misja i wizja Miasta i Gminy.

Misja rozwoju -

Misja jest działaniem, którego celem jest wizja, jest swoistym zadaniem do spełnienia. Misję spełniamy poprzez wyznaczone sobie kroki postępowania zwane celami. Do celów prowadzą kierunki składające się z zadań, które trzeba wykonać aby misja się powiodła, a wizja stała się realnym celem. Realizatorem misji są prawdziwi ludzie żyjący i pracujący na terenie objętym ich działaniem, w tym przypadku na terenie Gminy Mieszkowice. To przedstawiciele władz gminy: burmistrz i jego urzędnicy, to pracownicy placówek i instytucji gminnych, członkowie organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, młodzież i dzieci- mieszkańcy Gminy Mieszkowice.

Misja, której formuła jest poniżej wyraźnie określa charakter Gminy Mieszkowice i wskazuje jego atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, cele i kierunki, które powinny być rozwijane. Wszystkie te cechy wzajemnie się uzupełniają.

FORMUŁA MISJI

Podstawową misją zawartą w tej strategii jest działanie w celu osiągnięcia wszechstronnego i zrównoważonego rozwój Gminy Mieszkowice we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, kulturalnego i społecznego, podnoszący konkurencyjność gminy w powiecie gryfińskim i województwie zachodniopomorskim, zapewniający atrakcyjne warunki życia i wypoczynku mieszkańcom i przybyszom, otwarty na współpracę z innymi samorządami, rozwijający współpracę zagraniczną. To działanie aby był to obszar zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, oparty na potencjale gospodarczym, sprzyjający aktywizacji zawodowej mieszkańców oraz rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości i usług turystycznych, aby gmina była zamieszkała przez wykształcone społeczeństwo, aby był to obszar nie tylko z rozwiniętym przemysłem i szkolnictwem, ale również z nieocenionymi zasobami przyrody, z infrastrukturę turystyczną i powiększający stale zrewitalizowane obszary Gminy Mieszkowice.

Wizja rozwoju

Wizja jest wyobrażeniem lub prościej obrazem stworzonym w wyobraźni w określonej rzeczywistości. Im owa rzeczywistość jest realniej opisana, wizja może być bardziej prawdopodobna do spełnienia w przyszłości. Wizja jest intencją, zamiarem lub inaczej pomysłem na przyszłość. Od jej sformułowania i późniejszej konsekwentnej realizacji zależy czy się ziści. Wizja bywa marzeniem, które może być spełnione pod warunkiem jej wizualizacji w realnym świecie, popartej nieodpartą chęcią jej spełnienia. Wizja może dotyczyć pojedynczego człowieka, grupy lub społeczności. Wizja formułowana w tej strategii dotyczy wspólnoty samorządowej Gminy Mieszkowice i powinna być przysłowiowym wyobrażeniem wspólnych celów dla wszystkich mieszkańców, którzy będą dążyć wspólnie do czasu jej spełnienia i gdy owa wizja zamieni się w realny efekt, będzie on sukcesem i udziałem całej wspólnoty mieszkowskiej.

FORMUŁA WIZJI

Równina Gorzowska, której częścią jest Gmina Mieszkowice to centrum życia kulturalnego, społecznego i gospodarczego, przyjazny mieszkańcom i inwestorom. To obszar przychylny mieszkającym tu ludziom i przybyszom, sprzyjający aktywizacji zawodowej oraz rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości, kultury i usług rekreacyjno-turystycznych. To Mała Ojczyzna wyzwająca wśród mieszkańców poczucie lokalnego patriotyzmu, którego wyrazem jest duma z bycia mieszkańcem Gminy Mieszkowice. To wreszcie, gmina z rozwijającą się infrastrukturą techniczną i społeczną, bezpieczna i ekologiczna, to obszar rozwoju gospodarczego, na terenie którego stosowane są zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia.

W strategii przedstawione są obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia

społeczno-gospodarczego. Obszary te są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku. W Strategii zawarto pięć obszarów: Społeczeństwo, Infrastruktura, Środowisko i Energetyka, Gospodarka oraz Turystyka. Dla każdego kierunku priorytetowego wskazano powiązania z obszarami i celami priorytetowymi zapisanymi w Strategii Województwa Zachodniopomorskiego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Uchwała Nr XXXV/281/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Mieszkowice jest dokumentem planistycznym, określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzonym dla całego obszaru gminy.

Dokument ten formułuje zasady polityki przestrzennej, integruje dokumenty programowe i wizje związane z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium stanowi zbiór zapisów ustalonych i uzgodnionych jako nienaruszalne uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przyjęte za podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie analizy poszczególnych elementów diagnozy stanu zagospodarowania przestrzennego oraz uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, Gminę Mieszkowice można scharakteryzować w następujący sposób:

- 1) dysponuje tradycjami historycznymi wyróżniającymi ją w skali ponadregionalnej,
- 2) dysponuje promowym przejściem granicznym w miejscowości Gozdowice,
- 3) ma atrakcyjne warunki położenia geograficznego, leży w zasięgu oddziaływania dużych ośrodków miejskich o znaczeniu regionalnym (Szczecina i Berlina),
- 4) posiada wartościowe zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, których większość wchodzi w obręb terenów chronionych Cedyńskiego Parku Krajobrazowego oraz Obszarów Natura 2000,
- 5) posiada atrakcyjne walory dla rozwoju turystyki i rekreacji dla różnych grup odbiorców,
- 6) istnieje tu potencjał dla utrzymania wyspecjalizowanych form produkcji rolniczej ze względu na dysponowanie znacznym areałem gruntów rolnych,
- 7) istnieje tu potencjał dla rozwoju leśnictwa w obrębie istniejących kompleksów leśnych oraz obiektów związanych z przetwórstwem drewna,
- 8) miasto odgrywa ważną rolę w systemie obsługi mieszkańców gminy, będzie głównym ośrodkiem koncentracji mieszkalnictwa i usług, dysponuje wolnymi terenami dysponuje rezerwami terenowymi dla wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej,
- 9) stabilna liczba ludności oraz znaczny udział grupy w wieku produkcyjnym w całkowitej liczbie

mieszkańców stanowi bazę do rozwoju gospodarczego gminy.

CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

Podstawowym celem rozwoju społeczno- gospodarczego i przestrzennego gminy jest uzyskanie struktury przestrzennej terenów zabudowanych, która w zrównoważony sposób wykorzystuje walory przyrodnicze i kulturowe gminy oraz jej zasoby i potencjał dla potrzeb rozwoju. Cel ten będzie realizowany przez następujące grupy działań:

- 1) budowę kompleksowego systemu ochrony przyrody i krajobrazu oraz poprawę stanu środowiska,
- 2) pełne wykorzystanie przyjętych zasad ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz jego rewitalizacji w procesy zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego i przestrzennego,
- 3) ochronę dziedzictwa kulturowego, służące utrwalaniu tożsamości miasta i gminy,
- 4) uzyskanie wzrostu gospodarczego i zwiększenie efektywności gospodarowania przy wykorzystaniu szczególnych walorów położenia gminy,
- 5) uzyskanie wysokich standardów i ładu przestrzennego miasta i miejscowości gminy. Realizacja powyższych celów wiąże się z koniecznością przybliżenia w działaniach związanych z kształtowaniem struktury funkcjonalno- przestrzennej obszaru gminy do wizji rozwoju gminy, zawartej w strategii rozwoju gminy.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Mieszkowice zostały wzięte pod uwagę ustalenia zawarte w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Mieszkowice, w szczególności dotyczące kierunków ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.

6. OCENA STANU ŚRODOWISKA W OBSZARACH INTERWENCJI

6.1 OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Obszar Gminy Mieszkowice zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy Prawo ochrony środowiska – pod względem jakości powietrza atmosferycznego monitorowany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Uzyskane wyniki stanowią podstawę do określenia aktualnych parametrów jakościowych powietrza w skali regionu w ramach wykonywanej przez WIOŚ corocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Ocena ta wykonywana jest w oparciu

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

o ustawę – Prawo ochrony środowiska, wprowadzoną w życie w 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. Z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

W ocenie rocznej uwzględniono podział kraju na strefy, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 r., poz. 914). Według tego podziału strefami są: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys., miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., pozostały obszar województwa. Zgodnie z tą zasadą wyodrębniania stref, w województwie zachodniopomorskim wydzielono 3 strefy: aglomerację szczecińską, miasto Koszalin oraz strefę zachodniopomorską. Stąd na terenie Gminy Mieszkowice obowiązuje ocena wykonana dla całej strefy zachodniopomorskiej, często wykonana na podstawie pomiarów na stacjach znacznie odległych od danego terenu.

Roczna ocena jakości powietrza w strefach została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2015 roku na stałych stacjach monitoringu. Ocenę wykonano pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla następujących substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- pył zawieszony (PM₁₀),
- pył zawieszony PM_{2,5} (PM_{2.5}),
- benzo(a)piren w pyle PM₁₀
- arsen (As) w pyle PM₁₀,
- kadm (Cd) w pyle PM₁₀,
- nikiel (Ni) pyle PM₁₀,
- ołów (Pb) pyle PM₁₀,
- ozon (O₃).

Ocena wykonana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

Zgodnie z art. 89 ustawy POŚ wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz, odrębnie dla każdej substancji, dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom

odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym
- margines tolerancji,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
- przekracza poziom docelowy,
- nie przekracza poziomu docelowego,
- przekracza poziom celu długoterminowego,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Podstawę zaliczenia strefy do określonej klasy, stanowią wyniki oceny uzyskane na obszarach o najwyższych poziomach stężeń danego zanieczyszczenia w strefie. Ocena w tych obszarach powinna być dokonana z wykorzystaniem odpowiednich metod, zależnych od poziomów stężeń występujących na danym obszarze. Wymagania, co do metod odpowiednich do poziomów stężeń określone są w wyniku ocen pięcioletnich mających na celu określenie metod na potrzeby ocen rocznych. Powiązanie poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w wyniku rocznej oceny jakości powietrza, z klasami stref przedstawiono poniżej.

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny i nie jest określony margines tolerancji lub osiągnął on wartość zerową:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).
- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy:

- **Klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu docelowego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).
- **Klasa C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu docelowego, (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu

Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu).

Klasy stref w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego:

- **Klasa D1** – poziom stężeń ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego,
- **Klasa D2** – poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Tabela 14. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. Ocena pod kątem ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia											
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP
Aglomeracja szczecińska	PL3201	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C
Miasto Koszalin	PL3202	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok str. 58

W 2016 roku jedna strefa województwa – strefa zachodniopomorska – otrzymała klasę C ze względu na przekroczenie standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu PM₁₀. Nie oznacza to jednak, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. W strefie zachodniopomorskiej przekroczenie dopuszczalnej liczby dni w roku (35 dni) ze stężeniami dobowymi pyłu PM₁₀ powyżej 50 µg/m³ zarejestrowano tylko na jednym stanowisku – w Myśliborzu (ul. Za Bramką). Najwyższe wartości stężeń dobowych pyłu PM₁₀ w 2016 roku zarejestrowano w okresach grzewczych. W okresie letnim nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego przez stężenia 24-godzinne. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Dla pyłu PM_{2,5} klasyfikacji stref dokonuje się obecnie w oparciu o poziom dopuszczalny (25 µg/m³). Nie klasyfikuje się stref odrębnie pod kątem poziomu docelowego, którego wartość jest taka sama, jak w przypadku poziomu dopuszczalnego. Dokonuje się natomiast klasyfikacji pod kątem dotrzymania poziomu dopuszczalnego – II fazy (20 µg/m³), stosując nazewnictwo klas: A1 oraz C1. Działania związane z zaliczeniem strefy do określonej klasy dla PM_{2,5} dotyczą tylko klasyfikacji podstawowej, dokonywanej na podstawie aktualnie obowiązującej wartości poziomu dopuszczalnego (klasy A, C).

W 2016 roku wszystkie strefy województwa – aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin i strefa zachodniopomorska – otrzymały klasę C ze względu na przekroczenie średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu. Przekroczenia wartości docelowej przez stężenia średnioroczne wystąpiły na wszystkich stanowiskach pomiarowych. Najwyższe stężenia zarejestrowano w Myśliborzu (ul. Za Bramką) i w Szczecinku (ul. Przemysłowa). Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2016 roku znacznie wyższe stężenia występowały w okresach grzewczych, co wskazuje, iż wciąż główną przyczyną występowania wysokich stężeń benzo(a)pirenu w powietrzu jest emisja związana z ogrzewaniem mieszkań.

Tabela 15. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej, za 2016 r. Ocena pod kątem ochrony roślin.

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń		
		– ochrona roślin		
		SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodnio-pomorska	PL3203	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok

Roczna ocena jakości powietrza za 2016 rok dla stref województwa zachodniopomorskiego przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi dla roku 2016 kryteriami dla poszczególnych substancji – ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin. Ocenę wraz z klasyfikacją stref wykonano w oparciu o funkcjonujący w 2016 roku system monitoringu powietrza, na który składały się pomiary (automatyczne i manualne) oraz obliczenia modelowe rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Obliczenia przeprowadzono w oparciu o inwentaryzację emisji pochodzących ze źródeł: punktowych, powierzchniowych i liniowych, zlokalizowanych na obszarach poszczególnych stref, przy uwzględnieniu emisji napływowych spoza obszarów stref. W roku 2016,

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim dotyczyło dwóch zanieczyszczeń: pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłe benzo(a)pirenu. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tych dwóch zanieczyszczeń rejestrowano w okresach grzewczych. Jako główną przyczynę tych przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań. W przypadku pyłu PM10, przekroczenia standardu jakości powietrza przez stężenia 24-godzinne (klasa C) dotyczyły jednego stanowiska pomiarowego w strefie zachodniopomorskiej w Myśliborzu. Strefami bez przekroczeń były aglomeracja szczecińska oraz miasto Koszalin (klasa A). Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy, który wynosi 1 ng/m³, został przekroczony na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie. W związku z tym w ocenie za 2016 rok 3 strefy województwa zachodniopomorskiego – aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin i strefa zachodniopomorska otrzymały klasę C ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu. Znacznie wyższe stężenia benzo(a)pirenu występują w okresach grzewczych, co wskazuje na to, iż wciąż główną przyczyną wysokich stężeń tego zanieczyszczenia jest emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w okresach zimowych. Na podstawie pomiarów i obliczeń, w ocenie jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego za 2016 rok, wyznaczone zostały obszary przekroczeń standardów jakości powietrza. Obszar przekroczeń dla pyłu PM10 obejmuje miasto Myślibórz, a dla benzo(a)pirenu miasto Szczecin, Koszalin oraz 22 obszary w strefie zachodniopomorskiej: Darłowo, Sławno, Grzybowo, Kołobrzeg, Kamień Pomorski, Białogard, Świnoujście, Świdwin, Połczyn-Zdrój, Szczecinek, Goleniów, Police, gm. Police – część południowa, gm. Dobra (Szczecińska) – część południowo-wschodnia, gm. Kołbaskowo – część północnowschodnia, Stargard, Wałcz, Chojna, Barlinek, Myślibórz, Dębno, Widuchowa. Należy mieć na uwadze fakt, iż dla Szczecina i dla strefy zachodniopomorskiej obowiązują już programy ochrony powietrza ze względu na pył PM10 i benzo(a)piren, a dla Koszalina program ochrony powietrza ze względu na benzo(a)piren, przyjęte Uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 29 października 2013 r. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2016 roku na całym obszarze województwa, dla ozonu przekroczony został poziom celu długoterminowego, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2). Fakt ten powinien być uwzględniony w wojewódzkich programach ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2016 rok w przypadku zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących kryteriów

ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu (C₆H₆), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃) – poziom docelowy, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb), wszystkie trzy strefy województwa: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin i strefa zachodniopomorska otrzymały klasę A. Ze względu na ochronę roślin, ocenie jakości powietrza podlega strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczy dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2016 roku w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO₂ jak i przez średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została także przekroczona wartość wskaźnika AOT40, obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie zachodniopomorskiej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

Jakość powietrza na terenie Gminy Mieszkowice jest dobra, ze względu na rozproszoną zabudowę, niskie zaludnienie, brak przemysłu i dużą powierzchnię lasów.

Tabela 16. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza

OBSZAR INTERWENCJI: Ochrona klimatu i jakości powietrza	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• dobra jakość powietrza, stosunkowo niewielki stopień zanieczyszczenia powietrza, • termomodernizacja obiektów, • opracowanie i uchwalenie planu gospodarki niskoemisyjnej, • systematyczna poprawa stanu dróg, • rozwój ścieżek rowerowych, • brak dużych emitorów zanieczyszczenia powietrza.	• przekroczenie standardu jakości powietrza przez stężenie 24- godzinne pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu, • pochodzenie emisji głównie ze spalania paliw stałych w budynkach jednorodzinnych (paleniska o niskiej sprawności), nieekologiczne systemy grzewcze • niska świadomość ekologiczna w zakresie ochrony powietrza • zła jakość nawierzchni dróg
SZANSE	ZAGROŻENIA
• wzrost świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa, • wsparcie finansowe dla realizacji przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii, • rozwój ścieżek rowerowych,	• wysokie koszty inwestycyjne energetyki odnawialnej • niewystarczające fundusze na realizację zadań z zakresu ochrony powietrza, • narażenie społeczeństwa na choroby związane z zanieczyszczeniem powietrza, • spalanie odpadów w kotłowniach, • wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego, • słaba kontrola mieszkańców spalających

6.2 ZAGROŻENIA HAŁASEM

Hałas, uznawany za jeden z elementów zanieczyszczenia, negatywnie wpływa na środowisko oraz zdrowie człowieka. Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.), definiuje hałas jako dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz. Hałas w środowisku, na który narażeni są ludzie reguluje Dyrektywa 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku. Dyrektywa wprowadziła ujednolicone i stosowane w krajach UE wskaźniki oceny hałasu. Wskaźniki te są stosowane do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem (LN i LDWN) oraz do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby (LAeqD i LAeqN). Kryteria oceny hałasu zróżnicowane w zależności od rodzajów terenu, rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu oraz w zależności od pory dnia lub nocy są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku oraz z dnia 1 października 2012 roku zmieniającym niniejsze rozporządzenie. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Klimat akustyczny

Nadmierny hałas w środowisku to niepożądane lub szkodliwe dźwięki spowodowane działalnością człowieka na wolnym powietrzu, a także hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy oraz hałas pochodzący z obszarów działalności przemysłowej. Na terenie Gminy Mieszkowice natężenie hałasu w ostatnich latach znacznie wzrasta. Jest to spowodowane rozwojem komunikacji drogowej. Pozostałymi źródłami hałasu w gminie są: przemysł, transport kolejowy, imprezy masowe. Zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu określone są wskaźnikami hałasu L_{DWN} , L_N , L_{AeqD} , L_{AeqN} .

Wartości dopuszczalne poziomu hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz.112 t. j.)

Tabela 17. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo - usługowe	65	56	55	45

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

a) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

- ¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
- ²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
- ³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

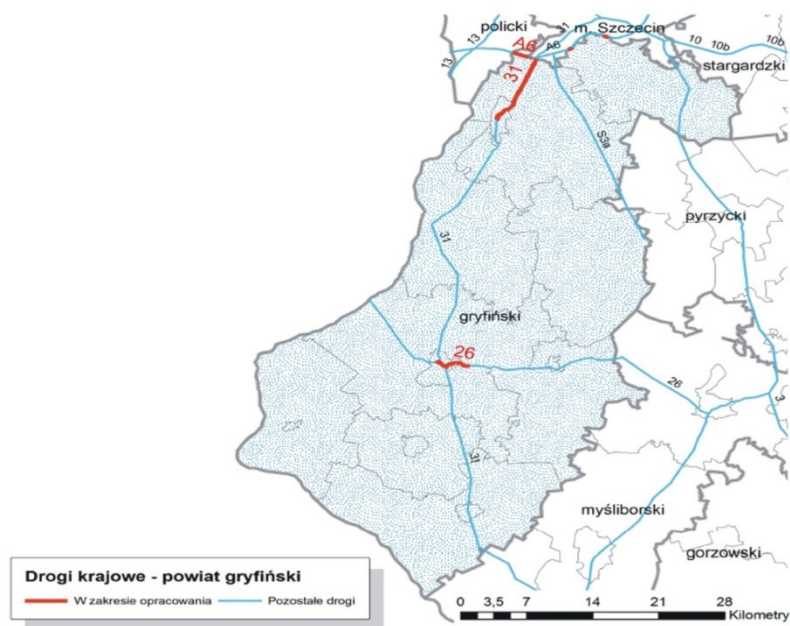
Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr II/26/14 w dniu 19 grudnia 2014 r. przyjął „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla Województwa Zachodniopomorskiego”. Dokument ten określa niezbędne priorytety i kierunki działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg i linii kolejowych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Podstawa opracowania „Programu” były mapy akustyczne powstałe dla obszarów położonych w pobliżu głównych dróg oraz głównych linii kolejowych. „Program” odnosi się do terenów znajdujących się poza aglomeracjami. Celem Programu jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego w określonej perspektywie czasowej.

6.2.1 Hałas Drogowy

Przez teren Gminy Mieszkowice przebiega 1 droga krajowa oraz 2 wojewódzkie a także szereg dróg powiatowych i gminnych, które mają wpływ na hałas komunikacyjny. Droga nr 31 przebiega przez miejscowości: Wierzchlas, Mieszkowice. Na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie w styczniu 2012 roku zostały przeprowadzone pomiary hałasu drogowego m.in. na drodze krajowej nr 31 oraz sporządzone mapy akustyczne dla ww. obszaru.

Rysunek 2. Zakres opracowania map akustycznych na terenie powiatu gryfińskiego

Źródło: Mapy akustyczne wykonane na zlecenie GDDKiA w Szczecinie- 4 styczeń 2012r.

Tabela 18. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} - powiat gryfiński w tym gm. Mieszkowice

Wskaźnik L_{DWN}	Powiat gryfiński				
	50-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	stan warunków akustycznych				
	niedobry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	1,798	0,953	0,487	0,324	0,110
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,104	0,071	0,123	0,237	0,010
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,345	0,237	0,413	0,796	0,034

Tabela 19. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N – powiat gryfiński w tym gmina Mieszkowice

Wskaźnik L_N	Powiat gryfiński w tym gmina Mieszkowice				
	50-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
Poziomy dźwięku w środowisku	stan warunków akustycznych				
	niedobry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	1,334	0,663	0,381	0,147	0,050
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]	0,084	0,097	0,216	0,077	0
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]	0,277	0,327	0,726	0,259	0

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Źródło: Mapy akustyczne wykonane na zlecenie GDDKiA w Szczecinie – 4 stycznia 2012 r.

Wskaźnik L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

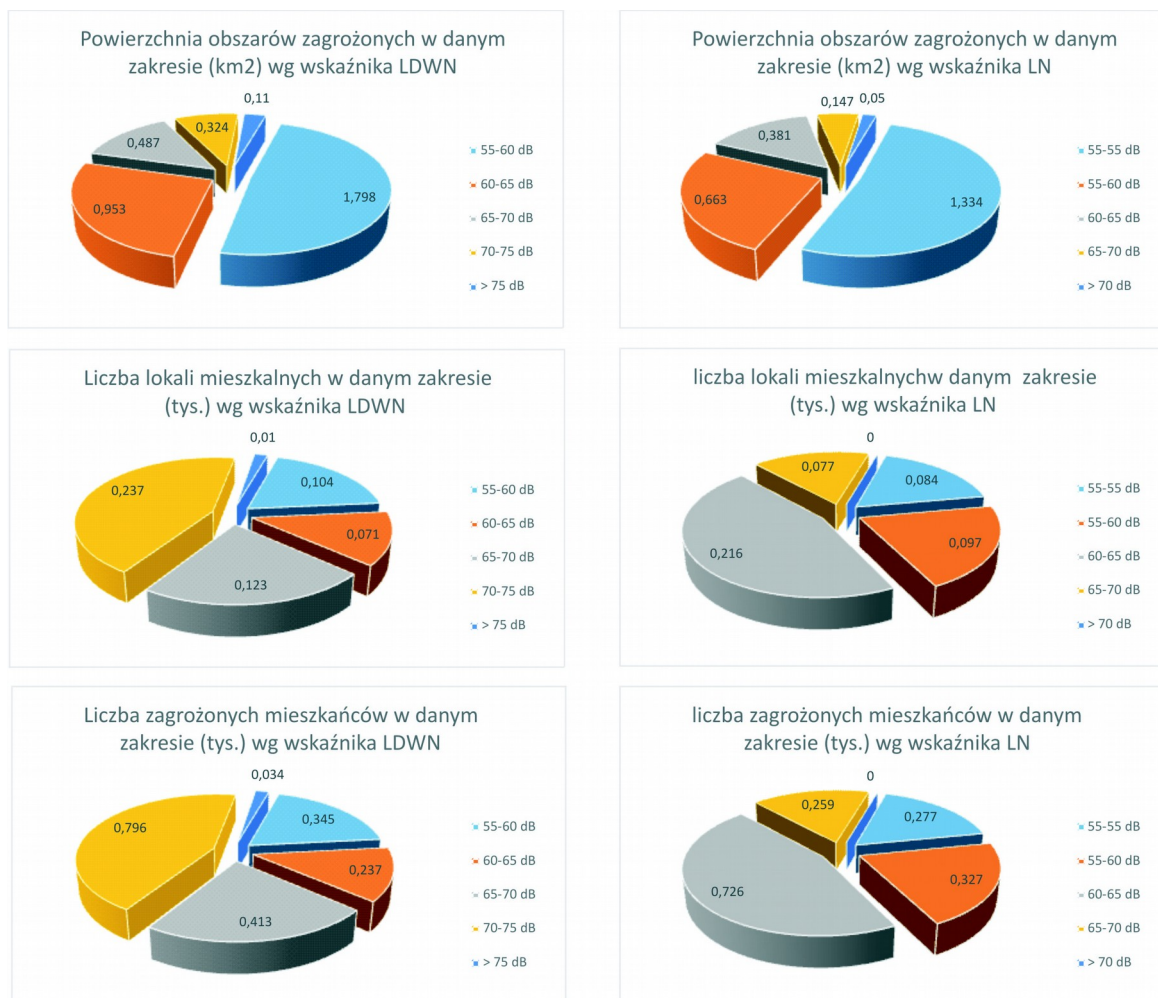
Wskaźnik L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Natężenie ruchu pojazdów na drogach krajowych corocznie wzrasta, w związku z tym natężenie hałasu również jest coraz większe. Na drogach na których nastąpiła radykalna poprawa stanu nawierzchni hałas się zmniejszył. Z danych wskazanych powyżej wynika, iż najbardziej narażonymi na nadmierny hałas są zabudowy jednorodzinne ale również wielorodzinne znajdujące się w miejscowościach położonych bezpośrednio przy drodze krajowej nr 31. Aby zmniejszyć poziom hałasu należałoby podjąć działania w zakresie:

- modernizacji dróg - co wiąże się nie tylko z gruntownym remontem drogi ale także z regularnym usuwaniem ubytków, kolein i nierówności drogowych co zwiększy płynność pojazdów;
- budowy ekranów akustycznych;
- budowy obwodnic.

Wykres 3. Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km²], liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.] oraz liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.], według wskaźnika L_{DWN} i L_N na terenie powiatu gryfińskiego w tym Gminy Mieszkowice.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Źródło: GUS

Tabela 20. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. wykaz odcinków pomiarowych w 2015 r. na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

Numer punktu pomiarowego 2015	Numer drogi	Opis odcinka				Typ odcin.	Przypis. odcinek typu P	Opis punktu pomiarowego	
		pikietaż		Długość (km)	Nazwa odcinka			pikietaż	miejscowość
		Pocz.	Końc.						
32063	125	9,234	23,916	14,682	CEDYNIA-MORYŃ	W	32060	18,000	KLĘPICZ
32064	125	23,916	34,092	10,176	MORYŃ-WIERZCHŁAS	T			
32065	126	0,000	19,555	19,555	OSINÓW DOLNY-GOZDOWICE	T			
32066	126	19,555	31,875	12,320	GOZDOWICE-MIESZKOWICE	W	32067	29,900	MIESZKOWICE
32067	126	31,875	49,041	17,166	MIESZKOWICE-DEBNO	P		36,900	ZIELIN

Źródło: <http://www.zzdw.koszalin.pl>

Tabela 21. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

nr	opis odcinka	SDRR	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych	Nr woj
----	--------------	------	--	--------

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

drogi	pikietaż		dług. (km)	nazwa	poj. silnik. ogółem	Moto- cykle	Sam. Osob. Mikro- busy	Lekkie sam. Ciężaro- we (dostawc ze)	Sam. cieżar. bez przycze py	Sam. Cieża-r. z przycze -pami	Autobu- sy	Ciągniki rolnicze	
kraj.	po cz.	koń .			poj./ dobę	poj./ dobę	poj./ dobę	poj./ dobę	poj./ dobę	poj./ dobę	poj./ dobę		
125	23, 91 6	34, 092	10,17 6	MORYŃ- WIERZCH LAS	763	21	597	77	14	42	5	7	32
126	0,0 00	19, 555	19,55 5	OSINÓW DOLNY- OZDOWIC E	601	12	514	58	5	2	10	0	32
126	19, 55 5	31, 875	12,32 0	GOZDOW ICE- MIESZKO WICE	894	25	769	76	8	9	2	5	32
126	31, 87 5	49, 041	17,16 6	MIESZKO WICE- DĘBNO	1629	29	1365	155	21	39	10	10	32

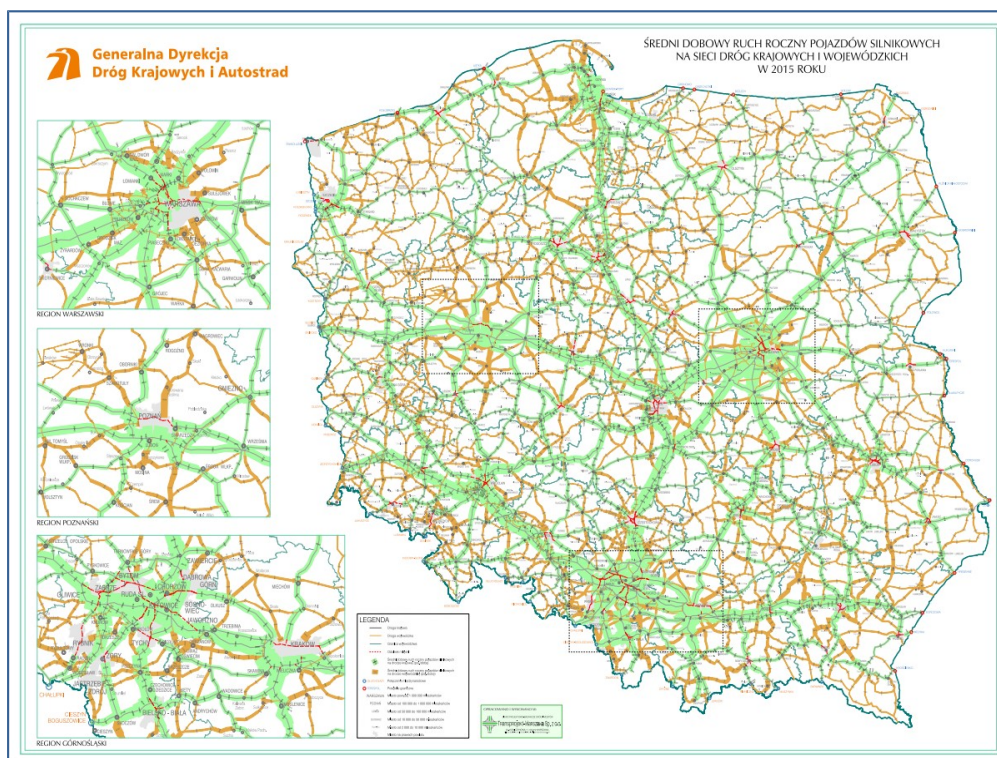
Źródło GDDKiA

Tabela 22. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach krajowych przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

nr drogi	opis odcinka			SDRR	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych							SDRR rowery	Nrwoj		
	pikietaż		długość (km)		nazwa	pojemność silnika ogółem	Moto- cykle	Sam. Osob. Mikro- busy	Lekkie sam. Cięża- rowe (dosta- wcze)	Sam. cieżar. bez przy- czepy	Sam. cieżar. z przy- czepą			Auto- busy	Ciąg- niki rolni- cze
	kraj.	początek													
31	57,4 39	77,5 27	20,0 88	CHOJNA- MIESZKO WICE	1808	14	1329	195	42	192	23	13	8	32	
31	77,5 27	83,0 32	5,50 5	MIESZKO WICE- BOLESZKO WICE	1840	43	1448	157	35	131	15	11	52	32	

Źródło GDDKiA

Rysunek 3. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2015 roku

Źródło: <http://www.zzdw.koszalin.pl>

6.2.2. Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy charakteryzuje się długotrwałością występowania przez zmianowy charakter pracy, a także czasowymi, krótkotrwałymi dużymi natężeniami. Źródłem hałasu na terenie gminy są przede wszystkim zakłady produkcyjno- usługowe. Rozwój gospodarczy powoduje powstawanie nowych zakładów oraz rozbudowę lub modernizację już istniejących. Działające zakłady, szczególnie usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów wymagających ochrony akustycznej, są często źródłem uciążliwości hałasowej dla otoczenia. Ochrona przed hałasem polega na zapobieganiu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Organem właściwym w sprawach dotyczących nadmiernej emisji hałasu do środowiska powodowanej przez przedsiębiorców jest Starosta Powiatu Gryfińskiego natomiast przez osoby fizyczne Wójt gminy.

Tabela 23. Analiza SWOT – zagrożenia hałasem

OBSZAR INTERWENCJI:

Zagrożenia hałasem	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• poprawa systemu komunikacyjnego przez budowę lub przebudowę ciągów komunikacyjnych, • wprowadzanie rozwiązań technologicznych ograniczających emisję hałasu do środowiska,	• lokalizacja obiektów emitujących nadmierny hałas w granicach aglomeracji, • pogarszający się klimat akustyczny spowodowany wzrostem natężenia ruchu,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• uwzględnienie w m.p.z.p. zapisów dotyczących standardów emisyjnych dla poszczególnych terenów, • ograniczanie hałasu poprzez zastosowanie ekranów akustycznych z zieleni, • wprowadzanie „cichych” nawierzchni w trakcie remontów i napraw dróg	• brak w m.p.z.p. zapisów dotyczących standardów emisyjnych dla poszczególnych terenów, • narażenie społeczeństwa na choroby spowodowane nadmierną emisją hałasu, • wysokie koszty realizacji inwestycji drogowych • brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań zmierzających do poprawy stanu środowiska akustycznego,

6.3. Pola elektromagnetyczne

Zagadnienia z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym zawarte są w ustawach: Prawo ochrony środowiska, Prawo budowlane i Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) prowadzone są w cyklu trzyletnim zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobów prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645). Badania prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. W 2013 r. przeprowadzone zostały pomiary promieniowania elektromagnetycznego w pięciu punktach także w Gminie Mieszkowice. Wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli nr 24.

Tabela 24. Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu gryfińskiego w 2013 r.

Lp.	Miejscowość	Gmina	Lokalizacja punktu pomiarowego ¹	Wynik pomiaru (V/m)	Niepewność pomiaru (V/m)
1	Mieszkowice	Mieszkowice	Pozostałe miasta	0,24	0,07
2	Banie	Banie	Pozostałe miasta	0,38	0,12
3	Widuchowa	Widuchowa	Tereny wiejskie	0,24	0,08
4	Stare Czarnowo	Stare Czarnowo	Tereny wiejskie	0,31	0,10
5	Strzeszów	Trzcianko Zdrój	Tereny wiejskie	0,35	0,11

Zgodnie z punktem 1 zał. 1 z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Źródło: Informacje o stanie środowiska w powiecie gryfińskim w 2013 r.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

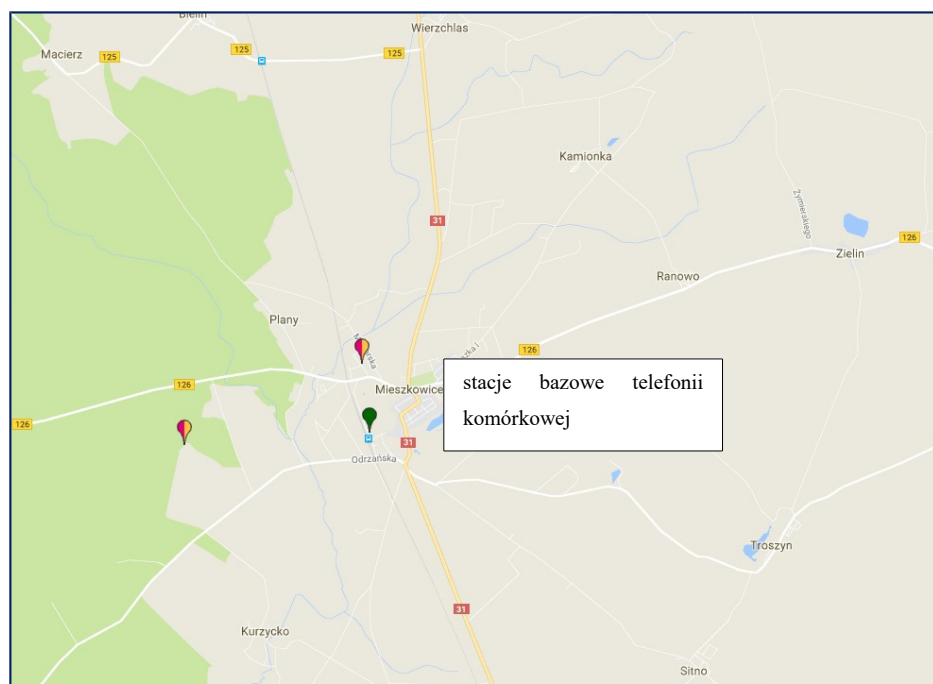
Wartość dopuszczalna poziomu pól elektromagnetycznych o częstotliwościach objętych monitoringiem wyniosła 7 V/m dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zmierzone wartości były znacznie poniżej wartości dopuszczalnej (7 V/m) określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisko oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

Z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia człowieka najistotniejszym w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jest promieniowanie niejonizujące, które obejmuje pola elektromagnetyczne w przedziale od 0 do 300 GHz. Podstawowymi źródłami tego rodzaju pól, na terenie gminy, są stacje bazowe telefonii komórkowej. Promieniowanie elektromagnetyczne generowane jest przez anteny stacji podczas ich pracy, a częstotliwość emitowanych pól wynosi maksymalnie 2100 GHz.

Całość obszaru gminy pokryta jest zasięgiem operatorów telefonii komórkowej GSM.

Rysunek 4. Operatorzy GSM na terenie Gminy Mieszkowice

Źródło: Mapa nadajników GSM, UMTS, CDMA w Polsce, <http://beta.btsearch.pl/>

- T-Mobile (26002) ID: 41929 (N!), Mieszkowice ul. Młynarska – maszt Orange
- Orange (26003) ID: 3938 (N!), Mieszkowice, ul. Młynarska – maszt własny
- Plus (26001), Mieszkowice, ul. Dworcowa 5 – dach elewatora
- T-Mobile (26002) ID: 33937 (N!), Mieszkowice, maszt własny
- Orange (26003) ID: (N!), Mieszkowice maszt T-Mobile

Tabela 25. Analiza SWOT – pola elektromagnetyczne

OBSZAR INTERWENCJI: Pola elektromagnetyczne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• brak przekroczeń w pomiarach natężenia pola elektromagnetycznego • punkty pomiarowe	• brak pełnej informacji na temat szkodliwości oddziaływania pól elektromagnetycznych, • zwiększania ilości źródeł promieniowania elektromagnetycznego w gminie
SZANSE	ZAGROŻENIA
• bieżący monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony przez WIOŚ w Szczecinie, • uwzględniania w m.p.z.p .oddziaływania pól elektromagnetycznych (ustalenia lokalizacyjne)	• możliwości przekraczania dopuszczalnych norm pól elektromagnetycznych w związku z rozwojem sieci PEM

6.4. Gospodarowanie wodami

6.4.1. Zasób wód podziemnych

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Piętro czwartorzędowe, stanowi przeważającą część występujących tu wód podziemnych. Obszar gminy należy do zasobnych w wodę. W niektórych mniejszych miejscowościach (Kamionka, Kępa Troszyńska Zielin), względne zużycie wody nie przekracza 10% zasobów eksploatacyjnych. Można przypuszczać, że na znacznych obszarach pokrytych kompleksami leśnymi zasoby dyspozycyjne wody dla potencjalnych potrzeb użytkowych są duże i mogą stanowić znaczną rezerwę dla wykorzystywanych obecnie ujęć. Niewielki powierzchniowo obszar we wschodniej części gminy znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 134 Dębno o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 29,15 tys. m³/24 h dla powierzchni 242 km². Jest to zbiornik czwartorzędowo – trzeciorzędowy dla którego sporządzono w 1995 roku „Projekt prac geologicznych dla ustalenia zasobów dyspozycyjnych”. Obecnie RZGW Szczecin dokładnie bada region bilansowy Rurzyca – Tywa, , Ina – Płonia – Goniewica oraz Myśła – Kurzyca. Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych w regionach bilansowania zlokalizowanych na terenie Powiatu Gryfińskiego oraz na terenie Gminy Mieszkowice scharakteryzowano w tabeli 26.

Tabela 26. Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych na terenie Powiatu Gryfińskiego

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Region bilansowy		Powie. (km²)	Stan Rozpozna- nia zasobów	Zasoby		Numer decyzji i data zatwierdzenia	Rezerwy zasobów dyspozycyjnych %
Nr	Nazwa re- gionu			dyspozycyjne Qd			
				m3 / d	m3 / h		
04	Myślia	1.414,6	2007	99.860	4.161	DGkdh/4790- 66265/8269/ 07/MJ z dnia 27.09.2007	91
05	Kurzyca- Słubia	391,9	2007	38.642	1.610	DGkdh/4790- 66265/8269/ 07/MJ z dn. 27.09.2007	90
06	Rurzyca- Tywa	1.090,8	1997	141.00 0	5.875	DGkdh/BJ/48 9-6173/99 z dn.30.03.1999	88,5
07	Płonia	1.128,1	2004	105.40 0	4.391	DG/kdh/ED/ 4896516/2005 z dn. 28.06.2005	87,1
08	Ina	2.525,5	2004	280.20 0	11.675	DG/kdh/ED/ 4896516/2005 z dn. 28.06.2005	87,8
09	Gowienica	460	2004	340.00 0	1.417	DG/kdh/ED/ 4896516/2005 z dn. 28.06.2005	94,0

Źródło: RZGW Szczecin, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Gryfińskiego na lata 2008 – 2011

Ocena jakości wód podziemnych badanych w ramach monitoringu krajowego i regionalnego wykonana została odpowiednio przez PIG-PIB oraz WIOŚ w Szczecinie w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód jednolitych części wód podziemnych (Dz. U z 2016 r., poz. 85). Rozporządzenie to wprowadza 5 klas jakości wód, tj.:

- Klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- Klasa II – wody dobrej jakości,
- Klasa III – wody zadowalającej jakości,

- Klasa IV – wody niezadowolającej jakości,
- Klasa V – wody złej jakości.

6.4.2. Zasób wód powierzchniowych

Pod względem zasobności w wody powierzchniowe powiat Gryfiński, do którego należy gmina Mieszkowice zaliczany jest do obszarów o dość wysokiej zasobności.

Sieć wód powierzchniowych na terenie gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Gmina Mieszkowice położona jest w zlewni rzeki Odry, która w znacznym stopniu utrzymała swój naturalny, meandrujący i rozlewiskowy charakter. Dolny odcinek biegu rzeki, także w obszarze Gminy Mieszkowice należy do tych najlepiej zachowanych w swoim naturalnym charakterze, mimo regulacji głównego koryta rzeki jakiej dokonano się na przełomie XVIII i XIX w. Prace te ustaliły charakter doliny i przebieg głównego nurtu, pozostawiając bez zmian liczne rozlewiska w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Udział obecnego obszaru zalewowego w naturalnym obszarze zalewowym jest znaczny na całym odcinku doliny przebiegającym przez obszar gminy. Dominują tam użytki zielone i obszary niewykorzystywane przez człowieka, bardzo mała jest powierzchnia lasów. Odra płynie korytem o szerokości 200-250 m., na odcinku o długości około 31 km stanowiącym południowo- zachodnią granicę gminy i jednocześnie granicę państwową. Na północ od obszaru gminy, na wysokości Osinowa Dolnego do Odry uchodzi kanał Odra - Hawela, stanowiący ważne ogniwo w europejskim systemie dróg wodnych.

Na terenie gminy występują jeszcze dwie rzeki:

- 1) Słubia, będąca rzeką II rzędu o długości biegu 30,2 km bierze początek poza granicami Gminy Mieszkowice,
- 2) Kurzyca, rzeka o długości biegu 22,3 km na całej długości płynie przez obszar gminy, odcinki jej koryta przebiegające przez największe w gminie tereny zurbanizowane (miedzy innymi miejscowości Mieszkowice, Zielin) ulegają stopniowej degradacji na skutek niekorzystnych działań człowieka.

W obszarze gminy występują obszary zagrożone powodzią, określone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mieszkowice. Część obszaru gminy wchodzi w skład następujących obrębów rybackich, wyznaczonych na podstawie zapisów rozporządzenia Nr 7/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2006 r.:

- 1) Obwód rybacki rzeki Odra – nr 3,

2) Obwód rybacki rzeki Kurzyca – nr 1,

3) Obwód rybacki rzeki Słubia – nr 4,

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest kilka jezior o niewielkiej powierzchni, która łącznie nie przekracza 1% powierzchni gminy. Strukturę hydrograficzną gminy kształtują również liczne, małe jeziora pochodzenia postglacjalnego oraz sztuczne zbiorniki wodne, głównie stawy rybne. Jeziora stanowią bardzo ważny element lokalnych ekosystemów, są jednocześnie bardzo istotnym elementem, decydującym o jej niepowtarzalnych walorach krajobrazowych.

Tabela 27. Zestawienie jezior w Gminie Mieszkowice

Lp.	Nazwa jeziora	Zlewnia	Powierzchnia [ha]	Szacowana objętość [tys. m3]	Głębokość maksymalna [m]
1.	Zielińskie	Kurzyca	19,96		
2.	Siegniew Duży	Słubia	11,27	368,0	7,0
3.	Mieszkowickie	Kurzyca	7,5	45,5	0,8
4.	Łysogórski	Słubia	6,1		
5.	Kaczorze	Słubia	4,75		
6.	bez nazwy	Kurzyca	4,0		
7.	Siegniew Mały	Słubia	3,98		
8.	bez nazwy	Kurzyca	3,0		
9.	bez nazwy	Kurzyca	1,2		

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mieszkowice

W Gminie Mieszkowice znajduje się kilka gospodarstw prowadzących gospodarkę rybacką w obrębie stawów i sztucznie utworzonych zbiorników wodnych. Zamieszczone one zostały w poniższej tabeli.

Tabela 28. Zestawienie zespołów stawów i sztucznych zbiorników wodnych

Lp.	Położenie	Zlewnia	Łączna powierzchnia [ha]
1.	Kurzycko	Kurzyca	12,57
2.	Kępa	Kurzyca	2,00
3.	Wierzchlas	Kurzyca	1,86
4.	Stary Błeszyn	Odra	6,00
5.	Gozdowice	Odra	0,85
6.	Gozdowice	Odra	0,56

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mieszkowice

Stan czystości wód powierzchniowych kształtuje się rozmaicie. Wody Odry wpływające na teren gminy są ponadnormatywnie zanieczyszczone, dotyczy to zresztą większej części jej przebiegu,

zarówno w obszarze Polski jak i krajów sąsiednich, ich jakość określają bowiem przede wszystkim źródła zanieczyszczeń spoza granic gminy. Stan czystości wód Odry jest badany w ramach monitoringu granicznego. Większość małych rzek i cieków wodnych w swoich początkowych odcinkach przebiegających przez obszary źródliskowe posiada I klasę czystości. Ich jakość podlega stopniowej degradacji w granicach terenów zainwestowanych. Wynika to ze słabego stopnia ich skanalizowania. Zrzut ścieków pochodzenia bytowego kształtuje sposób zanieczyszczeń, dominują tu zanieczyszczenia hydrobiologiczne ze znacznym udziałem bakterii typu fekalnego. Jednak w porównaniu z danymi z przed lat, stan czystości wód Odry i innych cieków wodnych na terenie gminy uległ poprawie. Ze względu na regres w gospodarce rolniczej na przestrzeni ostatnich lat, zauważalnym zjawiskiem jest spadek stopnia zanieczyszczenia wód fosforanami i innymi substancjami pochodzenia organicznego, trafiających wcześniej do wód na skutek intensywnego nawożenia pól. Ma to korzystny wpływ zwłaszcza na stan czystości wód w jeziorach i innych wodach stojących, ponieważ dzięki temu proces ich eutrofizacji ulega znacznemu zwolnieniu.

Ocenę jakości wód powierzchniowych reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 poz. 1187) oraz wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Stan/potencjał ekologiczny wód powierzchniowych ocenia się na podstawie wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych i substancji szczególnie szkodliwych. Należy uwzględnić również stan elementów hydromorfologicznych. Badania jakości wód rzek na terenie powiatu gryfińskiego a tym samym na terenie Gminy Mieszkowice wykonywane były w 2012 r. w ramach monitoringu operacyjnego, diagnostycznego i monitoringu terenów chronionych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Wyniki wstępnej oceny JCW (jednolite części wód rzek na terenie Powiatu Gryfińskiego i Gminy Mieszkowice przedstawia tabela nr 29).

Tabela 29. Wyniki wstępnej oceny jednolitych części wód powierzchniowych w badanych latach 2011-2014 na terenie powiatu gryfińskiego

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Lp	Nazwa JCWP	Typ abiotyczny	Silnie zanieczyszczona lub sztuczna JCW (T/N)	Program monitoringu	Rok badań	Klasa elementów biologicznych	Wskaźnik decydujący o ocenie	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Specyficzne zanieczyszczone syntetyczne i niesyntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	Stan JCWP
1	Odra od Warty do Odry Zachodniej	21	T	MD, MO	2015	IV	MMI	II	II	II	Słaby	PSD_sr	Nie	Zły
2	Odra od Odry Zachodniej do Parnicy	21	T	MD, MO	2015	IV	MMI Ichtiofauna	II	PSD	I	Słaby	PSD_sr	nie	Zły
3	Kurzyca	23	T	MD	2013	IV	Ichtiofauna	II	PPD	II	Słaby	dobry	Nie	Zły
4	Słubia	18	T	MD	2013	IV	MMI ichtiofauna	II	II	II	Słaby	dobry	Nie	Zły
5	Rurzyca do Kalicy do ujścia	24	N	MD	2013	IV	MMI Ichtiofauna	I	PSD	II	Słaby	PSD_sr	Tak	Zły
6	Tywa od dopływu z Tywic do ujścia	16	T	MD	2013	II	MMI	II	II	I	Słaby	PSD_sr	Tak	Zły
7	Krzekna od źródeł do jez. Będgoszcz	23	T	MO	2013	II		II	II		Dobry i powyżej dobrego		Tak	Brak oceny
8	Płonia na jez. Miedwie z Miedwinką i dopł. z Bielkowa	25	T	MO	2013	II		II	II		Dobry i powyżej dobrego		Nie	zły
9	Płonia od wypływu z jez. Żelewo do dopływu z Buczynowyc h Wąwozów	20	N	MO	2013	II		I	II		dobry		tak	Brak oceny

Źródło: informacja o stanie środowiska w powiecie gryfińskim w 2015 rok

MMI- Makrebezkąrowce bentosowe

Objaśnienia

Klasa elementów biologicznych	stan / potencjał ekologiczny
-------------------------------	------------------------------

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione	Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione
I	Stan bdb / potencjał maks	I	I	Bardzo Dobry	Stan bdb / potencjał maks	dobry i powyżej dobrego	dobry i powyżej dobrego
II	Stan bd / potencjał db	II	II	dobry	Stan bd / potencjał db		
III	Stan / potencjał umiarkowany	III	III	umiarkowany	Stan / potencjał umiarkowany	umiarkowany	umiarkowany
IV	Stan / potencjał słaby	IV	IV	Słaby	Stan / potencjał słaby	słaby	słaby
V	Stan / potencjał zły	V	V	zły	Stan / potencjał zły	zły	zły
klasa elementów hydromorfologicznych				stan chemiczny			
Stan ekologiczny		Potencjał ekologiczny jcw sztuczne	Potencjał ekologiczny jcw silnie zmienione	DOBRY	stan dobry		
I	Stan bdb / potencjał maks	I	I	PSD_sr	poniżej satnu dobrego	przekroczone stężenia średnioroczne	
	potencjał db	II	II	PSD_max		przekroczone stężenia maksymalne	
klasa elementów fizykochemicznych				PSD		przekroczone stężenia średnioroczne i maksymalne	
I	Stan bdb / potencjał maks	I	I	stan			
II	Stan bd / potencjał db	II	II	DOBRY	stan dobry		
PSD	poniżej satnu potencjału dobrego	PPD	PRD	zły	stan zły		

Z przedstawionej oceny wynika, że jakość wód ujściowych odcinków dopływów Odry (między innymi JCWP Kurzyca) nie spełniała wymagań określonych dla dobrego stanu wód. W JCWP Kurzyca poniżej stanu dobrego oceniono także jakość elementów fizykochemicznych.

6.4.3 Jakość wód

Do najistotniejszych problemów dotyczących ochrony wód zarówno w Polsce jak i na terenie Gminy Mieszkowice należą kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona przed powodzią, a także jakość wód. Realizowane są prace mające na celu ograniczenie zagrożenia dla wód jakie stanowi odprowadzenie do nich substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

wodnego. Na obszarze Gminy Mieszkowice występują przestrzenne, liniowe i punktowe ogniska zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych. Do przyczyn zanieczyszczenia wód na terenie gminy zaliczamy:

- ścieki z oczyszczalni ścieków,
- ścieki z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych,
- wody opadowe i roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni,
- niedostateczny stopień skanalizowania obszarów wiejskich,
- spływy powierzchniowe wód opadowych i roztopowych z łąk i pól, wymywanie nawozów, środków ochrony roślin, źle zabezpieczone przyzmy obornika oraz zbiorniki na gnojowicę,
- zanieczyszczenia powietrza naniesione z opadami atmosferycznymi.

Na stan wód powierzchniowych duży wpływ mają również zrzuty ścieków z oczyszczalni zlokalizowanej w Mieszkowicach. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych przez gminę to średniookresowy cel, na który składają się następujące działania:

- wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie niemożliwa jest lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej,
- intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód,
- wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt,
- wspieranie działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Tabela 30. Analiza SWOT – gospodarowanie wodami

OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarowanie wodami	
OCNE STRONY	SŁABE STRONY

• Dobra jakość wód podziemnych i brak zagrożenia ich jakości, • wysoki stopień dostępu do sieci wodociągowej gminy- około 99,9% mieszkańców gminy,	• zły stan techniczny kanalizacji wodociągowej • niewystarczająca ochrona wód powierzchniowych, • duże zużycie wody do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych, • brak systemów kanalizacji sanitarnej na terenie gminy,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• optymalizacja zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych, • prowadzenie monitoringu jakości wód podziemnych na terenie gminy, • modernizacja istniejących oraz budowa nowych sieci wodociągowych, • kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych, • pełne skanalizowanie gminy	• możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych poprzez nieuregulowaną gospodarkę ściekową, • brak racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych, • pogorszenie się stanu wód powierzchniowych, • brak środków finansowych na inwestycje zmierzające do poprawy jakości wód,

6.5. Gospodarka wodno-ściekowa

6.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę do celów bytowych i gospodarczych z komunalnych ujęć wody. Na terenie gminy znajduje się 6 ujęć wody, a łączna długość sieci wodociągowej wynosi 71,209 km. Administratorem wodociągów jest Zakład Usług Komunalnych w Mieszkowicach, oraz Wodociągi Zachodniopomorskie. Do wodociągów nie zostały przyłączone niektóre gospodarstwa z miejscowości Plany. Mieszkańcy tych wsi czerpią wodę ze studni przyzagrodowych. Nie przewiduje się zwodociągowania przedmiotowych miejscowości ponieważ jest to ekonomicznie nieuzasadnione. Szczegółowe informacje dot. zaopatrzenia w wodę na terenie gminy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 31. Woda dostarczana gospodarstwom domowym na terenie Gminy Mieszkowice

Rok	Zużycie wody przez jednego mieszkańca w ciągu roku m ³
2013	23,7
2014	23,4
2016	24,8
2016	25,3

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych

Z powyższej tabeli wynika, że w stosunku do 2013 r. zużycie wody w gospodarstwach domowych i zbiorowego zamieszkania wzrosło.

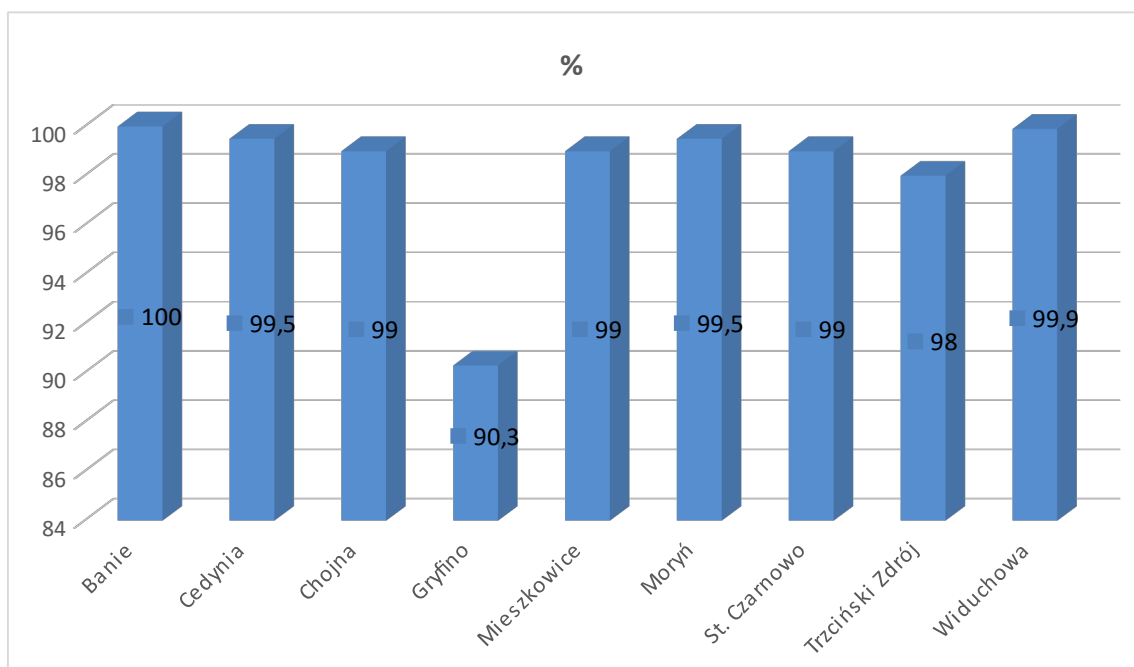
Tabela 32. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016

Rok	Liczba ludności (osoby)
2013	7 045
2014	7 044
2015	7 010
2016	7 069

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych /Urząd Miejski Mieszkowice

W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w Gminie Mieszkowice przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gryfinie w latach 2011 – 2014 wynika, że woda podawana do sieci z wodociągów publicznych wymienionych powyżej była przydatna do spożycia przez ludzi w związku z czym spełniała wymagania pod względem parametrów fizykochemicznych.

Wykres 4. Procent mieszkańców objętych siecią wodociągową w gminie Mieszkowice oraz w gminach powiatu gryfińskiego

źródło: Dane z Gmin (stan na dzień 31.12.2016 r.)

6.5.2. Gospodarka ściekowa

Siecią kanalizacyjną na terenie Gminy Mieszkowice zajmuje się Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarki ściekowej na terenie Gminy Mieszkowice w porównaniu do gmin powiatu gryfińskiego przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 33. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016

Rok	Liczba ludności (oso-
-----	-----------------------

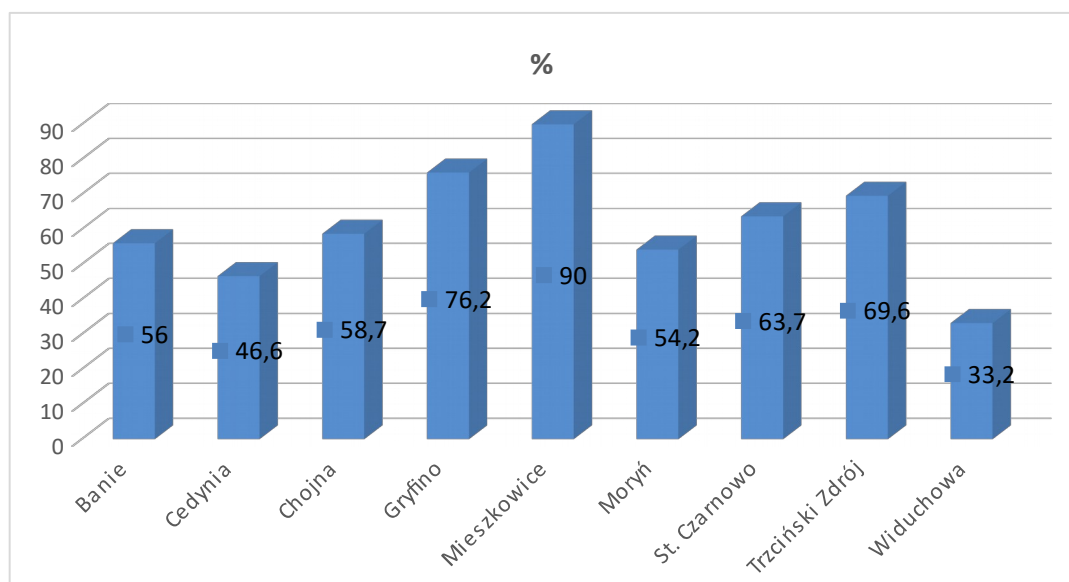
Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

	by)
2013	5 515
2014	5 516
2015	5 556
2016	6490

źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych/Urząd Miejski Mieszkowice

Obecny stan skanalizowania miejscowości w Gminie Mieszkowice jest bardzo dobry. Ogólny procent mieszkańców Gminy Mieszkowice objętych siecią kanalizacyjną na tle powiatu gryfińskiego przedstawia poniższy wykres .

Wykres 5. Procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną w Gminie Mieszkowice oraz w gminach powiatu gryfińskiego

źródło: Dane z Gmin (stan na dzień 31.12.2015 r.)

Jak wynika z powyższego wykresu Gmina Mieszkowice zajmuje pierwsze miejsce w zakresie najwyższego skanalizowania gminy, bo aż 90% mieszkańców objętych jest siecią kanalizacyjną. Jest to największy procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną na terenie powiatu gryfińskiego.

Na obszarze Gminy Mieszkowice zlokalizowana jest jedna oczyszczalnia ścieków wybudowana w 2002 roku mechaniczno-biologiczna. Obecnie oczyszczalnia została zmodernizowana i zapewnia pełne usuwanie zanieczyszczeń. W oczyszczalni zlokalizowany jest punkt zlewny ścieków dowożonych z terenu gminy. W miejscach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie, budowane są zbiorniki bezodpływowe lub oczyszczalnie przydomowe. Na terenie gminy funkcjonuje 6 oczyszczalni przydomowych. Znajdują się one na obszarach wiejskich o charakterystycznej rozproszonej zabudowie. Wykaz istniejących zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na analizowanym terenie, wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

przedstawiają tabela Nr 33 i 34.

Tabela 34. Wykaz zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie Gminy Mieszkowice

Lokalizacja zbiorników bezodpływowych	Liczba zbiorników bezodpływowych
Plany	33
Stare Łysogórki	5
Gozdowice	1
Stary Błeszyn	0
Czelin	3
Goszków	47
Kłosów	5
Kurzycko	0
Wierzchlas	29
Zielin, Kiwity	3
Troszyn	2
Sitno	1
Mirogniew, Sitno	4
Kępa Troszyńska	5
Mieszkowice	10
Starzyn	2
RAZEM	150

źródło: Dane z gminy

Tabela 35. Wykaz istniejących przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Mieszkowice

Lokalizacja przydomowej oczyszczalni ścieków	Liczba oczyszczalni przydomowych
Plany	2
Stare Łysogórki	1
Gozdowice	1
Zielin, Kiwity	1
Starzyn	1
RAZEM	6

źródło: Dane z gminy

Tabela 36. Analiza SWOT – gospodarka wodno- ściekowa

OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno- ściekowa	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dalsza rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy,	• braki w infrastrukturze kanalizacyjnej • brak środków finansowych na realizację

• budowa oczyszczalni przydomowych na terenie gminy w miejscach gdzie nie mam możliwości wybudowania sieci kanalizacyjnej, • kontrola istniejących zbiorników bezodpływowych,	zadań z zakresu gospodarki ściekowej, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie gospodarki ściekowej, • brak kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
• pozyskanie funduszy z UE na realizację zadań z zakresu gospodarki ściekowej, • edukacja ekologiczna mieszkańców,	• możliwość wystąpienia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niepodjęcia działań inwestycyjnych w zakresie kanalizacji sanitarnej • kary za nieuszczelnione zbiorniki bezodpływowe,

6.6. Zasoby Geologiczne

Kopaliny

Na terenie gminy znajduje się udokumentowane i eksploatowane od 1996 r. złoża ropy naftowej, współwystępującego gazu ziemnego oraz współwystępującej siarki otrzymywanej w procesie utylizacji siarkowodoru zawartego w wydobywanych węglowodorach „Zielin”, położone we wschodniej części obszaru gminy. Dla tego złoża został wyznaczony obszar i teren górniczy „Zielin- 1” o powierzchni 1 092 909 m². Eksploatację prowadzi PGNiG w Warszawie Oddział w Zielonej Górze na podstawie koncesji nr 44/96 z dnia 31 października 1996 r., zmienionej decyzją Ministra Środowiska z dnia 25.03.2009 r. oraz decyzją Ministra Środowiska z dnia 27.09.2011 r. - udzielonej do dnia 31 października 2021 roku na wydobywanie ropy naftowej, współwystępującego gazu ziemnego oraz współwystępującej siarki. Zasoby wydobywane ropy naftowej zostały określone na 176,35 tys. Mg, a gazu ziemnego na 242,61 mln m³ oraz siarki jako kopaliny współwystępującej na 30,75 tys. Mg. Na złożu prowadzona jest eksploatacja otworowa, ropa naftowa odprowadzana jest na ekspedyt kolejowy w Barnówku. Gaz ziemny po procesie odsiarczania (nowoczesna odsiarczalnia na terenie kopalni) wykorzystywany jest dla celów energetycznych. Na terenie gminy brak jest udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego. Brak jest również eksploatacji czynnej z koncesjonowanym wydobywaniem. Eksploatacja kruszywa naturalnego żwirowo – piaszczystego dla budownictwa i drogownictwa odbywa się systemem gospodarczym na bardzo niewielką skalę w kilku małych, gospodarczych wyrobiskach w rejonie Czelina i Kłosa. Pozostałe dawne wyrobiska są nieczynne i ulegają procesom renaturyzacji (Wierchlas, Kępa Troszyńska, Sitno).

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

Zgodnie z informacją zamieszczoną w „Bilansie zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31.12.2016 r.” wykonanym w Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym jako zadanie państwowej służby geologicznej (Warszawa 2017) na obszarze Gminy Mieszkowice występują następujące złoża kopalin:

Tabela 37. Wykaz złóż siarki – [tys. T]

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby geologiczne					pozabilansowe	Zasoby przemysłowe	wydob ycie	powiat	gmina
			bilansowe									
			razem	A+B	C1	C2	D					
1.	Zielin g)	E	0,10	0,10	-	-	-	-	0,05	1,23	gryfiński	Mieszkowice

g) zatwierdzone zasoby siarki, towarzyszącej złożom ropy naftowej i gazu ziemnego, z których siarka jest odzyskiwana w procesie odsiarczania

E – złożo eksploatawane

Tabela 38. Analiza SWOT - zasoby geologiczne

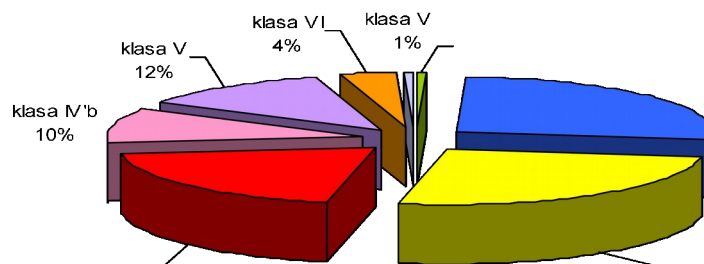
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby geologiczne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- racjonalna gospodarka zasobami kopalin, - eliminacja nielegalnych eksploatacji kopalin,	- niewielka ilość surowców mineralnych, - brak wartościowych surowców mineralnych, - uciążliwość spowodowana transportem wydobywanego kruszywa,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, - uzyskanie dofinansowania na ochronę zasobów geologicznych	- nielegalna eksploatacja złóż kopalin, - brak rekultywacji zamkniętych wyrobisk, degradacja gleb, - brak środków finansowych na inwestycję mającą na celu ochronę ,

6.7. Gleby

Na terenie Gminy Mieszkowice wyróżniono następujące typy gleb: rdzawe i brunatne. Najlepsze pod względem bonitacyjnym są gleby położone w północnej części gminy, na wschód od drogi krajowej nr 31 w rejonie miejscowości Wierzchlas, Kamionka. Są stale wykorzystywane do produkcji rolniczej. Na obszarze Gminy Mieszkowice występują prawie wszystkie klasy gleb, za wyjątkiem pierwszej dla gruntów ornych oraz pierwszej. Wśród gruntów ornych dominują gleby średnie (IV a i IV b) i dobre (III a i III b) zajmujące łącznie ok. 82% powierzchni. Wśród użytków zielonych przeważają gleby średnie (III, IV) – ok. 59 % powierzchni. Użytki zielone dobrej jakości nie występują na znacznych obszarach. Udział poszczególnych klas gruntów ornych jakości przedstawia

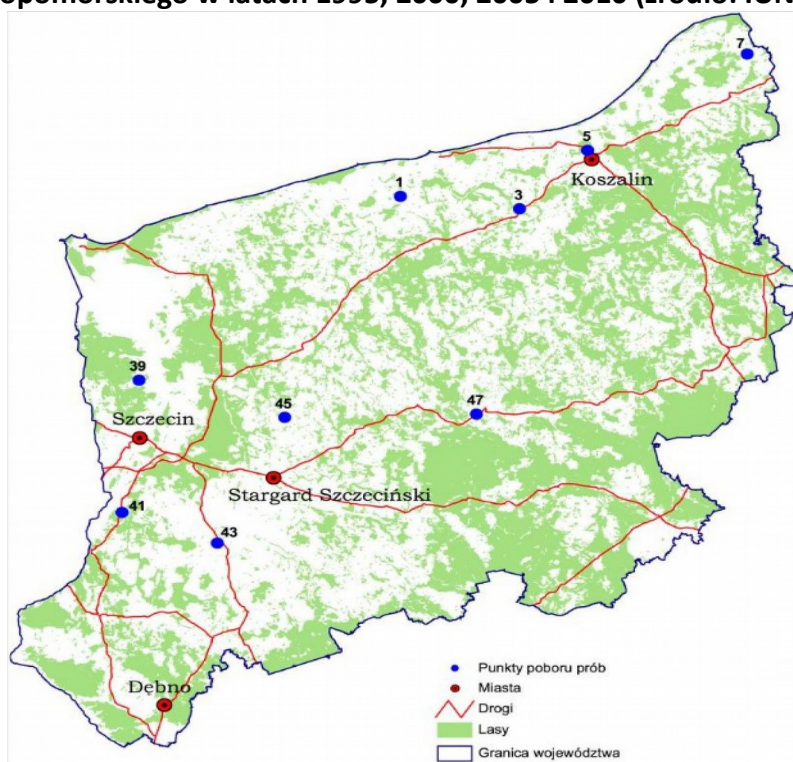
wykres 6.

Wykres 6. Jakość gleb na terenie Gminy Mieszkowice

Źródło: Urząd Miejski Mieszkowice

Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych gleb badanych na terenie województwa zachodniopomorskiego w latach 1995, 2000, 2005 i 2010 (źródło: IUNG 2012)

Źródło: WIOŚ Szczecin

Tabela 39. Analiza SWOT – gleby

OBSZAR INTERWENCJI: Gleby	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- przewaga terenów o charakterze rolniczym, - inwentaryzacja likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów,	- brak środków finansowych na prowadzenie badań jakości gleby, - niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie ochrony

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

• promowanie stosowania Dobrych Praktyk Rolniczych,	gleb,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• prowadzenie monitoringu jakości gleb na terenie gminy, • rekultywacja terenów zdegradowanych, • prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, • obniżenie poziomu zakwaszenia gleb, • ograniczenie użycia związków chemicznych • zwiększenie świadomości ekologicznej wśród rolników.	• wzrost zanieczyszczenia gleb wskutek niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej, • nie stosowanie zasad określonych w Kodeksie Dobrych Praktyk Rolniczych, • recesja lub stagnacja gospodarcza, • brak środków finansowych na zadania zmierzające do poprawy stanu gleb,

6.8. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Postępowanie z odpadami wytworzonymi i zagospodarowanymi na terenie Gminy Mieszkowice ulega systematycznej poprawie przez dążenie do zapobiegania i minimalizacji ilości i rodzajów powstających odpadów, przygotowania ich do ponownego użycia, oraz poddania ich procesom recyklingu i odzysku w celu wykorzystania ich właściwości materiałowych i energetycznych, a w ostateczności przekazania odpadów na składowiska odpadów. Pewne obszary gospodarki odpadami nadal wymagają dalszego doskonalenia m.in. działań związanych z ograniczeniem ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska oraz rozwijaniem selektywnej zbiórki odpadów w zakresie wydzielania ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych i docelowo stworzenie, na bazie nowych przepisów z zakresu gospodarki odpadami, szczelnego i nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami. Źródłem powstawania odpadów na terenie gminy jest sektor komunalny.

Zgodnie z Planem Gospodarowania Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego, w zakresie gospodarki odpadami Gmina Mieszkowice należy do Regionu Szczecińskiego. W związku z powyższym, właściwym miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Mieszkowice zmieszanych odpadów komunalnych (kod 20 03 01), odpadów zielonych (kod 20 02 01) oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania (kod 19 12 12) jest regionalna instalacja do zagospodarowania odpadów (RIPOK) prowadzona przez EKO-MYŚL Spółka z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz.

Na terenie Gminy Mieszkowice funkcjonuje system odbierania odpadów niesegregowanych oraz system selektywnego odbierania odpadów (tworzywa sztuczne oraz metal, opakowania ze szkła i opakowania z papieru i tektury). Prowadzony jest również przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o., odbiór odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych tj. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii, zużytych opon, przeterminowanych leków. Na terenie gminy funkcjonuje również PSZOK - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się na działce 196/10 w obrębie geodezyjnym Kurzycko (teren zamkniętego składowiska odpadów). PSZOK czynny jest w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00-17.00 oraz w soboty w godzinach od 10.00- 15.00.

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

PSZOK świadczy usługi nieodpłatnie na rzecz mieszkańców w zakresie przyjmowania odpadów komunalnych. Podmiotem odpowiedzialnym za prawidłowe funkcjonowanie PSZOK-u jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Warszawskiej 48, 74-505 Mieszkowice.

Zbiórkę tzw. odpadów wielkogabarytowych, prowadzoną bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych, ZUK Sp. z o.o. przeprowadza dwa razy do roku, w okresie wiosennym oraz w okresie jesiennym. Podczas tych zbiórek mieszkańcy mogą oddawać wszystkie odpady wielkogabarytowe (problemowe) ujęte w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mieszkowice.

Na podstawie uzyskanych informacji, w 2016 r. na terenie Gminy Mieszkowice odebrano ogółem 2 728,535 Mg odpadów komunalnych. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy na poziomie 7 313 (wg danych z Gminy), średnio 1 mieszkaniec wytwarzał w 2016 roku 373,11 kg.

Tabela 40. Rodzaje odpadów odebranych w roku 2016 z obszaru Gminy Mieszkowice

Gmina	Mieszkowice
Rodzaj odpadu (Mg)	Ilość odpadu (Mg)
zmieszane odpady komunalne 200301	1 715,640
odpady wielkogabarytowe 200307	28,290
Tworzywa sztuczne 200139	63,530
Opakowania z papieru i tektury 150101	29,401
Opakowania z tworzyw sztucznych 150102	36,834
opakowania ze szkła 150107	48,900
odpady ulegające biodegradacji 200201	33,810
Inne odpady nieulegające biodegradacji 200203	63,530
Gruz ceglany 170102	284,600
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów 170101	424,000
RAZEM	2 728,535

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego Mieszkowice

Na terenie Gminy Mieszkowice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania. Wszystkie zebrane odpady zostają przekazane do zagospodarowania w instalacjach.

Hierarchia postępowania z odpadami, na której zgodnie z wymogami UE powinien opierać się nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi, określa składowanie jako najmniej pożądaną metodę zagospodarowania odpadów. Gmina Mieszkowice poczyniła znaczne starania mające na celu ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także zwiększenie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz opakowań szklanych, czego dowodem jest uzyskanie przez gminę w 2015 roku wymaganego poziomu recyklingu niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Zadaniem na kolejne lata jest dalsze podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczenia masy wytworzonych odpadów komunalnych oraz osiągnięcia określonych przez UE poziomów odzysku i recyklingu.

Podsumowując stwierdza się, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mieszkowice funkcjonuje prawidłowo w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Tabela 41. Analiza SWOT – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• nadzór nad ilością odebranych odpadów i sposobem ich zagospodarowania, • brak zakładów wytwarzających duże ilości odpadów w tym niebezpiecznych • zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów u źródła,	• brak kontroli w wypełnianiu obowiązków przez właścicieli nieruchomości oraz przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami, • wysokie koszty systemu gospodarowania odpadami, • główną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest nadal ich składowanie, • niska świadomość ekologiczna,
SZANSE	ZAGROŻENIA
• prowadzenie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców gminy w zakresie gospodarowania odpadami,	• kary za nie wykonanie obowiązków wynikających z przepisów prawa w zakresie gospodarki odpadami,

•systematyczny wzrost ilości odpadów segregowanych, •obniżenie ilości składowanych odpadów zmieszanych, •redukcja odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,	•nielegalne pozbywanie się odpadów często przez ich spalanie, •powstawanie „dzikich” wysypisk
---	---

6.9. Zasoby przyrodnicze

Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 2134 z późn. zm.), są parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe wraz z ich otulinami oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę przestrzenną mogą mieć również niektóre pomniki przyrody, użytki ekologiczne, a zwłaszcza zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

1) Obszary chronionego krajobrazu – na terenie Gminy Mieszkowice nie ma wyznaczonego obszaru chronionego krajobrazu.

2) Obszary Natura 2000

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Odry” (kod obszaru PLB320003)

Dane podstawowe:

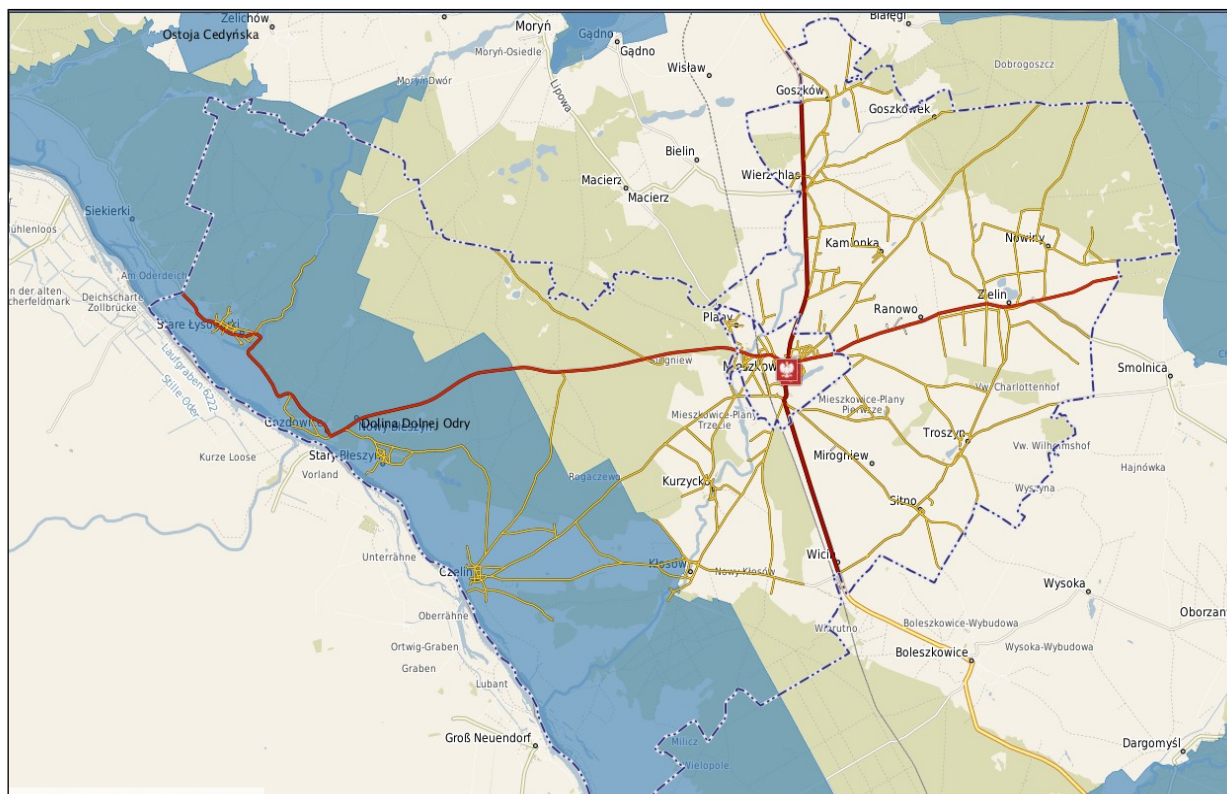
- Data wyznaczenia: 2004-11-05
- Rodzaj ochrony: **Dyrektywa ptasia**
- Powierzchnia [ha] 61648,4000

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U.04.229.2313)

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: goleniowski, myśliborski, gryfiński, policki, Szczecin
- Gminy: Mieszkowice, Widuchowa, Cedynia, Boleszkowice, Goleniów, Szczecin, Kołbaskowo, Moryń, Chojna, Gryfino

Rysunek 6. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry

źródło: gdos.gov.pl

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolna Odra” (kod obszaru PLH320037)

Dane podstawowe

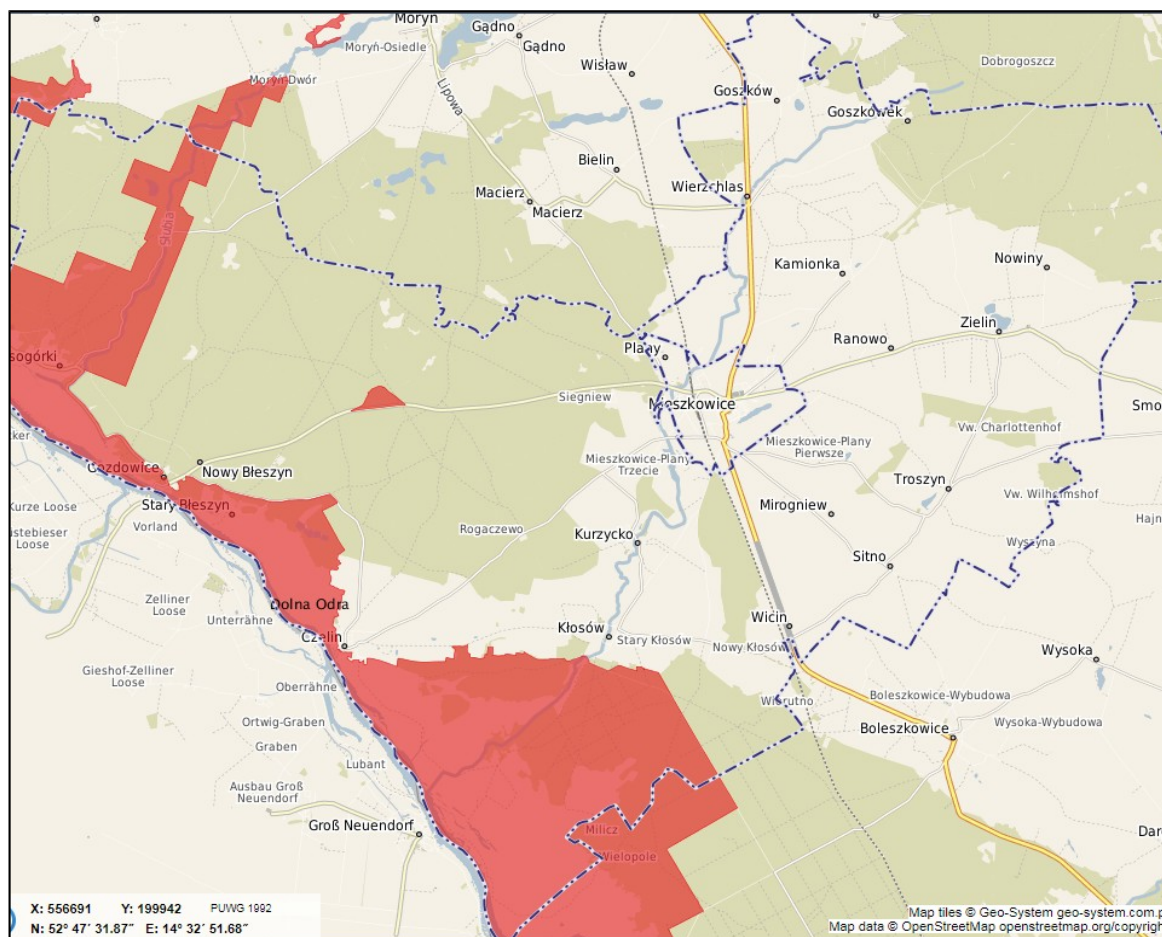
- Data wyznaczenia: 2011-03-01
- Rodzaj ochrony: **Dyrektywa siedliskowa**
- Powierzchnia [ha]: 26,3900

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 33 str. 146

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Czy ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony? Nie

Rysunek 7. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolna Odra”

źródło: gdos.gov.pl

3) Park krajobrazowy

Dane podstawowe:

- Nazwa: Cedyński Park Krajobrazowy
- Data utworzenia: 1993-04-01
- Powierzchnia [ha]: 30850,0000

W obszarze Parku ochroną prawną objęto tereny o dużej koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i estetycznych o randze ponadregionalnej w gminach Cedynia, Chojna, Mieszkowice i Moryń. Jego utworzenie miało także na celu ochronę unikatowej rzeźby terenów morenowych i wnętrza Doliny Odry oraz licznych ostoi ptaków o znaczeniu europejskim. Obok Słowińskiego, Drawieńskiego Parku Narodowego, Parku Narodowego Ujścia Warty czy Parku Krajobrazowego Dolnej Odry, pełni rolę miejsca odpoczynku na szlakach migracji ptaków w skali całego kontynentu. Park obejmuje liczne kompleksy leśne – buczyn, łęgów, torfowisk o dużej bioróżnorodności. W obszarze Parku występuje szereg istniejących i postulowanych do utworzenia rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Rozporządzenie Nr 3/1993

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

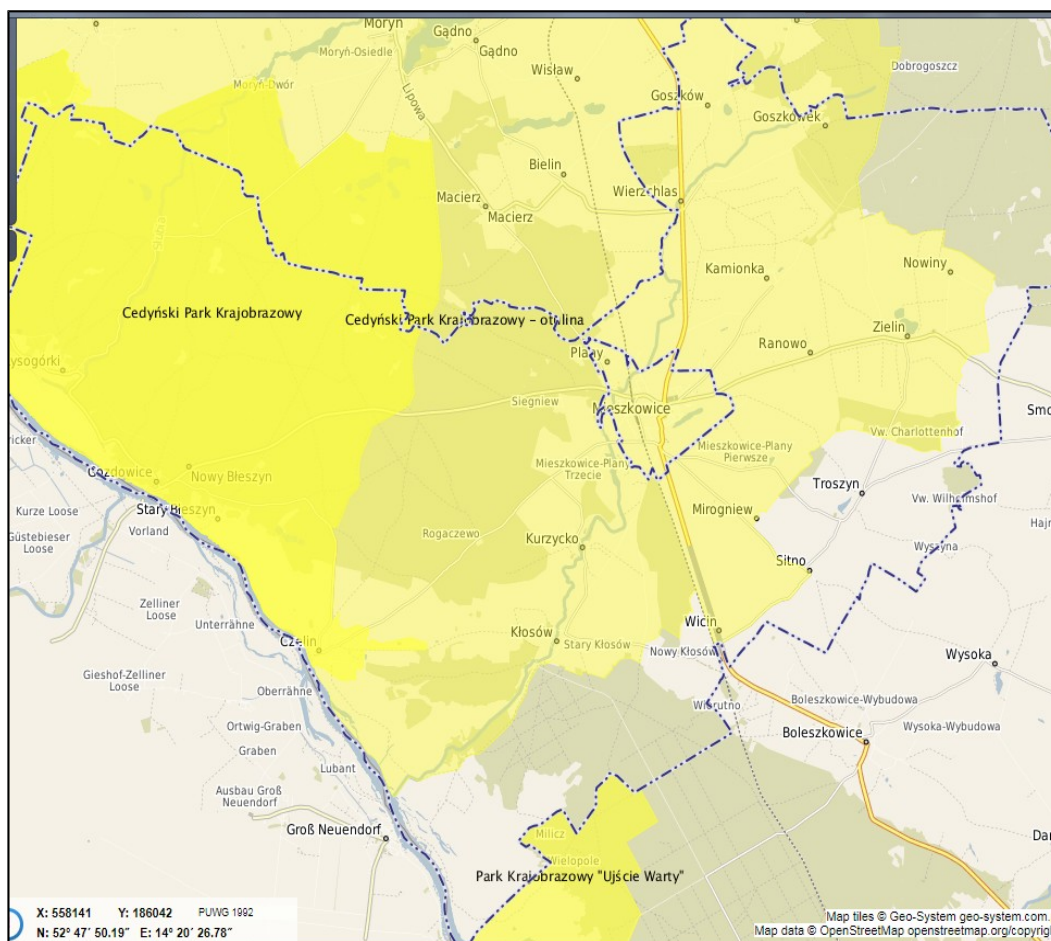
Wojewody Szczecińskiego z dnia 1 kwietnia 1993 roku w sprawie utworzenia Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Dziennik Urzędowy Województwa Szczecińskiego (Dz. Urz. Woj. Szczec. Nr 4, poz.49) Rozporządzenie Nr 24/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 16 lutego 2006 r. w sprawie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 31, poz. 539) Rozporządzenie Nr 99/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 maja 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 78, poz. 1353).

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice, Cedynia, Moryń, Chojna

Rysunek 8. Cedyński Park Krajobrazowy

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

źródło: gdos.gov.pl

4) Pomniki przyrody

W obszarze Gminy Mieszkowice znajduje się łącznie trzydzieści osiem drzew uznanych za pomniki przyrody. Zestawienie tych obiektów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 42. Pomniki przyrody na terenie Gminy Mieszkowice

Lp.	Nr działki	Obręb	Gatunek
Pomniki przyrody powołane uchwałą Nr XXIII/164/04 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 15 października 2004 r.			
1.	38	Kłósów	dąb szypułkowy
2.	109	Mieszkowice	dąb szypułkowy
3.	613	Stare Łysogórki	dąb szypułkowy
4.	101/1	Wierzchlas	platan klonolistny
Pomniki przyrody na terenach Nadleśnictwa Mieszkowice, powołane uchwałą Nr XXIV/269/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r.			
5.	67/1	Siegniew	Dąb szypułkowy

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

6.	123/1	Siegniew	Dąb szypułkowy, Dąb bezszypułkowy
7.	124/2	Siegniew	Dąb bezszypułkowy
8.	125/1	Siegniew	Dąb bezszypułkowy (grupa 4 drzew)
9.	125/2	Siegniew	Dąb bezszypułkowy
10.	189	Czelin	Żywniak zachodni
11.	182/4	Czelin	Lipa drobnolistna
12.	112	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy
13.	135/2	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy (grupa 4 drzew)
14.	135/2	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy
15.	139/1	Stare Łysogórki	Dąb bezszypułkowy
16.	139/2	Stare Łysogórki	Dąb bezszypułkowy
17.	156/1	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy
18.	158	Stare Łysogórki	Dąb bezszypułkowy
19.	160/1	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy (grupa 2 drzew)
20.	174	Stare Łysogórki	Dąb bezszypułkowy
21.	178/1	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy (grupa 5 drzew), Dąb bezszypułkowy
22.	178/2	Stare Łysogórki	Dąb szypułkowy, Dąb bezszypułkowy
23.	242	Goszków	Dąb szypułkowy
24.	262	Goszków	Lipa drobnolistna

Źródło: Dane z Urzędu miejskiego Mieszkowice

5) Rezerwat przyrody

Dane podstawowe:

- Nazwa: Jeziora Siegniewskie
- Data uznania: 1988-12-27
- Powierzchnia [ha]: 23,0800
- Rodzaj rezerwatu: faunistyczny
- Typ rezerwatu: faunistyczny
- Podtyp rezerwatu: ptaków
- Typ ekosystemu: różnych ekosystemów

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

- Podtyp ekosystemu: lasów i wód

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu:

Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 listopada 1988 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. M.P. z 1988 Nr 32, poz. 292

Dane pozostałych aktów prawnych

Zarządzenie Nr 11/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 7 czerwca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jeziora Siegniewskie". Dz. Urz. z 2011 r. Nr 128, poz. 2332

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice

Ochrona:

- Opis celów ochrony: Zachowanie w naturalnym stanie ostoi ptactwa wodnego i śpiewającego oraz ostoi roślinności wodnej, szuwarowej i leśnej.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Czy obowiązuje plan ochrony? Tak
- Plan ochrony- Rozporządzenie Nr 78/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 listopada 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jeziora Siegniewskie". Dz. Urz. z 2007 r. Nr 116, poz. 2039
- Czy obowiązują zadania ochronne? Nie
- Powierzchnia ochrony czynnej [ha]: 23,0800,
- Nazwa sprawującego nadzór: Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie

6) Stanowiska dokumentacyjne – brak

7) Użytki ekologiczne

a) Użytek ekologiczny Brochucin

Dane podstawowe

- Rodzaj użytku: śródlęg wodny
- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 0,8800
- Opis wartości przyrodniczej: śródlęg wodny; na jeziorze grzybienie białe. Ostoja

ptactwa wodnego oraz płazów,

- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu:

Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w gminie Mieszkowic, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 92 poz. 1878 z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie,
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

b) Użytek ekologiczny Gozdowicki Mszar II

Dane podstawowe:

- Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 1,0900
- Opis wartości przyrodniczej: mszar wełniankowy; stanowisko torfowców, rosiczki okrągłolistnej, żurawiny błotnej, wełnianki pochwowatej.
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu:

Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w gminie Mieszkowic. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 92 poz. 1878 z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody:

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie

- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

c) Użytek ekologiczny Gozdowicki Mszar

Dane podstawowe:

- Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 1,7600
- Opis wartości przyrodniczej: mszar wełniankowy; stanowisko torfowców, rosiczki okrągłolistnej, żurawiny błotnej, wełnianki pochwowej
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody:

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

d) Użytek ekologiczny Murawa ostnicowa

Dane podstawowe

- Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 0,9500
- Opis wartości przyrodniczej: Stanowisko m.in. ostnicy włosowatej, turzycy delikatnej, goździka kartuzka
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w Gminie Mieszkowic, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 92 poz. 1878 z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody:

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

e) Użytek ekologiczny Murawa Błeszyńska

Dane podstawowe:

- Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 2,7200
- Opis wartości przyrodniczej: stanowisko m.in. ostnicy włosowatej, czyścica prostego
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w gminie Mieszkowic, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 92 poz. 1878 z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody:

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

f) Użytek ekologiczny Błeszyńska Wydma

Dane podstawowe

- Data ustanowienia: 2005-12-15

Program Ochrony Środowiska Dla Gminy Mieszkowice na lata 2018-2021

- Powierzchnia [ha]: 0,8000
- Opis wartości przyrodniczej: Wydma porośnięta chrobotkami, turzycą piaskową; na skraju ostnica włosowata
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXIV/268/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w Gminie Mieszkowice, Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego nr 92 poz. 1878 z 30.11.2005 r.

Położenie formy ochrony przyrody:

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Opis celów ochrony: Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

8) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

a) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Słubi

Dane podstawowe

- Data ustanowienia: 2005-12-15
- Powierzchnia [ha]: 92,2400
- Opis wartości przyrodniczej: Brak danych
- Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: UCHWAŁA NR XXXIV/267/05 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 29 września 2005 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy obszar położony na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w Gminie Mieszkowice. Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r. Nr 92, poz. 1877

Położenie formy ochrony przyrody

- Województwa, w których znajduje się obiekt: zachodniopomorskie
- Powiaty: gryfiński
- Gminy: Mieszkowice
- Tekstowy opis granic: Brak danych

- Opis celów ochrony: Brak danych
- Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- Nazwa sprawującego nadzór: Nadleśnictwo Mieszkowice

Tabela 43. Analiza SWOT - zasoby przyrodnicze

OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• duże powierzchnie terenów zielonych, wysoki poziom bioróżnorodności, • znaczący udział terenów o dużych walorach przyrodniczych, • obecność wielu obszarowych form ochrony przyrody, w tym obszarów ważnych dla Wspólnoty (Obszary Natura 2000), • zadawalający stan zdrowotny lasów • korzystne warunki do tworzenia miejsc wypoczynku	• degradacja terenów cennych przyrodniczo, • postępujące zagospodarowanie terenów ekologicznych, • wypalanie traw, • niestosowanie się do przepisów ochrony środowiska i przyrody
SZANSE	ZAGROŻENIA
• opracowywanie m. p. z. p. uwzględniających tereny cenne przyrodniczo, • tworzenie zielonych ścieżek dydaktycznych, • zalesienie nieużytków, • zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych, • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania • regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podnoszenia jakości środowiska • rosnący popyt na żywność ekologiczną i zdrowy styl życia mieszkańców	• dewastacja obszarów cennych przyrodniczo przez nasilony ruch turystyczny w okresie letnim • zakłócenie stosunków wodnych, • pożary lasów, • niska świadomość ekologiczna mieszkańców • niewystarczające środki finansowe na aktywną ochronę przyrody i środowiska

6.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Awarie infrastruktury technicznej i przemysłowej, jak również katastrofy wywołane przez siły natury, mogą stanowić bezpośrednie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla jakości środowiska przyrodniczego powodując tym samym konieczność podejmowania szeregu różnorodnych działań mających na celu zapewnienie lokalnym społecznościom bezpieczeństwa. Z punktu widzenia ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska znacznie

korzystniejszym rozwiązaniem jest zapobieganie wystąpieniu poważanej awarii i/lub zagrożenia naturalnego niż minimalizowanie ich skutków. Niemniej jednak prewencja wiąże się również z przewidywaniem skali i skutków potencjalnych zagrożeń oraz metod ich zwalczania.

Na terenie charakteryzowanej jednostki administracyjnej tj. Gminy Mieszkowice mogą wystąpić zarówno zdarzenia spowodowane działalnością człowieka, w tym określane mianem poważnej awarii (w rozumieniu tego terminu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), jak również - wskutek działania sił natury – mogą mieć miejsce sytuacje określane jako zagrożenia naturalne. Prawdopodobne jest również wystąpienie zagrożeń wywołanych w następstwie kumulacji i współoddziaływania wyżej wymienionych czynników.

Dyrektywa Rady nr 96/82/WE z 9 grudnia 1996 w sprawie kontrolowania zagrożeń z udziałem niebezpiecznych substancji ma na celu zapobieganie poważnym awariom i ograniczanie ich skutków dla ludzi i środowiska naturalnego, zapewniając wysoki stopień ochrony w całej Wspólnocie Europejskiej w sposób spójny i efektywny. Artykuł 12 Dyrektywy Seveso II wymaga, aby Państwa Członkowskie uwzględniały w swoich strategiach i planach zagospodarowania przestrzennego zapobieganie poważnym awariom i ograniczanie ich skutków. Rozwój gospodarczy może wymusić konieczność lokalizowania nowych obiektów, które mogą oddziaływać na środowisko. W takim przypadku zasadnicze znaczenie ma właściwa lokalizacja tego typu obiektów oraz wyznaczenie stref i ochrona terenu. Rozwój technologii przemysłowych sprawia, że wzrasta zagrożenie chemiczne, pożarowe, techniczne, ekologiczne. Corocznie wzrasta zarówno ilość niebezpiecznych substancji chemicznych przechowywanych i wytwarzanych w zakładach, jak również transportowanych po drogach i trasach kolejowych.

Do ochrony środowiska przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady, stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych, jak również organy administracji. Kompetencje i sposób przeciwdziałania poważnym awariom, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Poważne zagrożenie w Gminie Mieszkowice może stanowić transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność szlaków komunikacyjnych, stanowi nie tylko potencjał rozwojowy Gminy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie Gminy

Mieszkowice, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

W Gminie Mieszkowice brak jest zakładów przemysłowych stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Tabela 44. Analiza SWOT – Zagrożenia poważnymi awariami

OBSZAR INTERWENCJI: Zagrożenia poważnymi awariami	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- niskie zagrożenie powodziowe, - brak zakładów przemysłowych stwarzających potencjalne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego.	potencjalne ryzyko wystąpienia poważnej awarii lub zdarzenia o znamionach poważnej awarii,
SZANSE	ZAGROŻENIA
lokalizacja dużych zakładów przemysłowych na terenach przeznaczonych w m.p.z.p. na cele usługowe i przemysłowe,	- potencjalna awaria techniczna, - błąd człowieka, - wzrost natężenia transportu paliw i substancji niebezpiecznych przez teren aglomeracji,

6.11. EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska, problematykę ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP. Niezbędnym warunkiem realizacji celów w zakresie ochrony i poprawy jakości środowiska oraz racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych jest dobrze zorganizowany system edukacji ekologicznej. Dlatego też konieczna jest jak najbardziej wszechstronna edukacja ekologiczna prowadzona we wszystkich obszarach interwencji wskazanych w „Programie”.

Działania należy skierować zarówno do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych jak również do grup zawodowych min: rolników, organizatorów turystyki, przedsiębiorców itp. Edukacja ekologiczna to koncepcja kształtowania i wychowania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. System kształcenia uczniów powinien być nastawiony na wykształcenie umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej oraz zwrócenie uwagi na najistotniejsze w gminie problemy związane z ochroną środowiska. Najlepszym i najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej osób dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Wymaga to szerokiego informowania społeczeństwa o stanie środowiska, działaniach na rzecz jego ochrony, a także o możliwościach prawnych uczestniczenia mieszkańców w podejmowaniu decyzji mających wpływ na jego stan.

Edukacja ekologiczna może przyjąć różne formy:

- kształcenie dzieci i młodzieży w zakresie ekologii,
- zielone szkoły,
- konkursy, rajdy
- promocja odpowiedzialnego korzystania ze środowiska.

Kompleksowa wiedza o środowisku jest warunkiem sprawnego wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju oraz skutecznego realizowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej wśród społeczeństwa, gwarantuje skuteczny ekorozwój we wszystkich dziedzinach życia. Efektem tych działań będzie dbałość lokalnej społeczności o środowisko naturalne. Edukacja ekologiczna jest także wymogiem prawnym zawartym w polskim i międzynarodowym prawie. Obowiązek jej prowadzenia powinny zawierać wszystkie dokumenty strategiczne opracowywane na szczeblu gminy.

Tabela 45. Analiza SWOT - edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców

OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• doświadczenie w realizacji projektów z zakresu edukacji ekologicznej, • prowadzenie cyklicznych projektów z zakresu edukacji ekologicznej, które ugruntowały się w świadomości lokalnej społeczności,	• brak środków finansowych na działania związane z prowadzeniem edukacji ekologicznej, • małe zainteresowanie różnych grup społecznych przy realizacji projektów związanych z edukacją ekologiczną,

SZANSE	ZAGROŻENIA
• podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy, oraz kształtowanie właściwych postaw proekologicznych , • wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowych na realizację projektów z zakresu edukacji ekologicznej.	• brak środków finansowych umożliwiających prowadzenie szkoleń z zakresu edukacji ekologicznej dla określonej liczby mieszkańców.

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I WSKAŹNIKI

Ocena stanu środowiska w poszczególnych komponentach i towarzyszące im zagrożenia, a także uwarunkowania społeczno-gospodarcze gminy zostały omówione we wcześniejszych rozdziałach. Aby realizować przyjęte założenia należy określić główne cele dla poszczególnych komponentów środowiska (obszarów interwencji) oraz wyznaczyć dla nich odpowiednie zadania i wskaźniki. Zostało to przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 46. Cele, kierunki interwencji oraz zadania

Lp	Obszar interwencji	Cel	wskaźniki			Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
			Nazwa (źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1.	Powietrze atmosferyczne	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Długość zmodernizowanych, nowo wybudowanych lub przebudowanych ciągów komunikacyjnych [km], zarządcy dróg	1,0[km]	250,0 [km]	Redukcja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenie gminy	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych na modernizację, budowę i przebudowę ciągów komunikacyjnych
2.	Powietrze atmosferyczne	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Ilość obiektów w których wykonano termomodernizację zlokalizowanych na terenie gminy [szt.]/pow. – wskazanie w wartości docelowej, właściciele i administratorzy budynków	0 obiektów	5 obiektów	Minimalizacja zużycia energii oraz ograniczenie strat ciepła w budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie gminy	Właściciele i Administratorzy budynków	Nie otrzymanie dofinansowania na termomodernizację budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej
3.	Powietrze atmosferyczne	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	Liczba powstałych instalacji OZE [szt.], 1 farma wiatrowa -1 szt., gmina	1 szt.	3 szt.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne	Nie przyjęcie uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przeznaczających tereny pod odnawialne źródła energii lub nie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji o warunkach zabudowy
4.	Klimat akustyczny	Zmniejszenie oddziaływania hałasu	Długość wykonanych ekranów akustycznych z zieleni, [m], zarządcy dróg	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Zmniejszenie uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych	Zarządcy dróg	Brak środków finansowych na wykonanie ekranów akustycznych z zieleni izolacyjnej

						położonej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej		
5.	Promienio- wanie elektromagne- tyczne	Ochrona przed oddzia- ływaniem promienio- wania ele- ktromagne- tycznego	a)Ilość skontrolowanych instalacji emitujących pola elektromagnetyczne b) wynik najwyższej składowej pomiarów PEM [V/m}, [szt/rok.], WIOŚ,	a)2 pomiary PEM b) 0,38	a) 4 pomiary PEM b) 0,38	Utrzymanie dopuszczalnych norm pola elektromagne- tycznego	Monitoring obecnych i nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Starosta WIOŚ Właściciele instalacji	Brak danych
6.	Zasoby i jakość wód	Racjonalizacja korzystania z wód	Zużycie wody na potrzeby socjalno- bytowe i produkcyjne ogółem (dam ³) na terenie gminy, GUS	187,7 dam ³	Brak możliwości oszacowania	Podniesienie świadomości i wiedzy, kształtowanie postaw i zachowań odpowiedzialnych	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów socjalno- bytowych i produkcyjnych	Przedsiębiorcy, Gmina,	Nie efektywne przeprowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie optymalizacji zużycia wody
7.	Gospodarka wodno- ściekowa	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powie- rzchniowych i podzie- mnych	a) długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km], b) ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%], gmina, GUS	a) 98,0 km b) 90,1 %	a) 113 km b) 100%	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Gmina,	Nie uzyskanie dofinansowania przez gminę na modernizację i konserwację istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej
8.	Gospodarka wodno- ściekowa	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchnio- wych i podziemnych	a) liczba przydomo- wych oczyszczalni ścieków [szt.], gmina	6	Brak możliwości oszacowania	Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina, Właściciele nieruchomości	Nie uzyskanie dofinansowania na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych
9.	Gleby	Rekultywacja terenów zdegradowa- nych	Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów[szt.], Gmina	0	1 zrekultywowane składowisko	Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów komunalnych	Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów w Kurzycku	Gmina,	Nie uzyskanie dofinansowania na rekultywację składowiska

10.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami	Osiągnięcie przez gminy wymaganych poziomów [%], gmina ,	Odpady biodegradowalne -50% Odpady segregowane- 14% Odpady niebezpieczne i budowlane- 38%	Odpady biodegradowalne -35% Odpady segregowane- 50% Odpady niebezpieczne i budowlane- 70%	Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych w tym zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów i przekazanie ich do ponownego wykorzystania	Gmina,	Niska świadomość ekologiczna w zakresie gospodarowania odpadami
11.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Realizacja Gminnych Programów usuwania azbestu	Ilość usuniętych wyrobów zabierających azbest (Mg), gmina	107 Mg	200 Mg	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Mieszkowice	Gmina, Właściciele odpadów	Nie uzyskanie dofinansowania z WFOŚiGW w Szczecinie w zakresie usuwania i utylizacji azbestu
12.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Odsetek obszarów chronionych objętych planami ochrony (%), RDOŚ, Dyrektor Parku Krajobrazowego	20%	100%	Współpraca w opracowaniu planów ochrony obszarów chronionych	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	RDOŚ, Sejmik województwa,	Nie podjęcie stosownych uchwał
13.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii	a)Liczba zagrożeń naturalnych [szt.], b)Liczba poważnych awarii [szt.], podmioty odpowiedzialne	a) 0 b) 0	Brak możliwości oszacowania	Zmniejszenie ryzyka wystąpienia zagrożeń naturalnych i poważnych awarii	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno- ratunkowego oraz sprawny system powiadamiania ludności	Starosta, Gmina, Komendant Powiatowej Straży Pożarnej	Zły stan techniczny elementów systemu zapobiegawczo-interwencyjno-ratunkowego
14.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Mieszkowice	Ilość zorganizowanych akcji edukacyjnych [szt.], podmioty odpowiedzialne	1 przeprowadzona akcja edukacyjna	4 przeprowadzone akcje edukacyjne	Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zielonej infrastruktury	Gmina, Placówki Oświatowe, Nadleśnictwa, Stowarzyszenia, Organizacje Pozarządowe	Nieotrzymanie dofinansowania na działania edukacyjne

Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Razem	Źródła finansowania
				2018 r. - 2021 r.		
1.	Powietrze atmosferyczne	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów komunikacyjnych położonych na terenie gminy	Zarządca drogi- Gmina	2 798 000,00 zł	2 798 000,00 zł	Budżet Gminy , Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
2.	Klimat akustyczny	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej	Zarządca drogi- Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy , Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
3.	Zasoby i jakość wód	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na racjonalne wykorzystanie wody do celów socjalno – bytowych i produkcyjnych	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
4	Gospodarka wodno - ściekowa	Budowa nowych odcinków, modernizacja i konserwacja istniejących odcinków kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	Gmina	6 147 000,00 zł	6 147 000,00 zł	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
5	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina	Brak możliwości oszacowania	Brak możliwości oszacowania	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
6.	Gleby	Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów w Kurzycku	Gmina	500 000,00 zł	500 000,00 zł	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zapewnienie właściwego systemu odbioru odpadów komunalnych w tym zwiększenie selektywnej zbiórki odpadów i przekazanie ich do ponownego wykorzystania	Gmina	4 200 000,00 zł	4 200 000,00 zł	Budżet Gminy,
8 .	Gospodarka odpadami i zapo-	Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu	Gmina	Brak- zadanie w 100 % dofinansowane przez WFOŚiGW w Szczecinie	Brak- zadanie w 100 % dofinansowane przez WFOŚiGW w	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Fi-

	bieganie po- wstawaniu od- padów	Gminy Mieszkowice			Szczecinie	nansowe
9.	Edukacja i świa- domość ekolo- giczna miesz- kańców	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.	Gmina	18 000,00 zł	18 000,00 zł	Budżet Gminy, Unijne i krajowe instrumenty Fi- nansowe

Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowie- dzialny za realizację	Szacunkowe koszty realiza- cji zadania	Źródła finansowania
1.	Powietrze atmosferyczne	Modernizacja, budowa, przebudowa ciągów ko-	Zarządcy dróg	Zgodnie z budżetem podmiotów	Środki własne,

		munikacyjnych położonych na terenie gminy		odpowiedzialnych za realizację zadania	Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
2.	Powietrze atmosferyczne	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie gminy	Właściciele i Administratorzy budynków	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
3.	Powietrze atmosferyczne	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Budżet Państwa, Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
4.	Klimat akustyczny	Ograniczanie hałasu emitowanego przez środki komunikacyjne poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych ciągów komunikacyjnych położonych bezpośrednio przy zabudowie mieszkaniowej	Zarządcy dróg	Zgodnie z budżetem zarządców dróg	Budżet Państwa, Środki własne , Unijne instrumenty Finansowe,
5.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Monitoring obecnych i nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Starosta WIOŚ Właściciele instalacji	Zgodnie z budżetem WIOŚ	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych,
6.	Zasoby i jakość wód	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu zmniejszenie zużycia wody do celów społeczno- bytowych i produkcyjnych	Przedsiębiorcy, Gmina	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Budżet Państwa, Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW
7.	Gospodarka wodno - ściekowa	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieskanalizowanych	Gmina, Właściciele nieruchomości	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,
9.	Zasoby przyrodnicze	Opracowanie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną prawną	RDOŚ, Sejmik Województwa ,	Zgodnie z budżetami podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne i krajowe instrumenty Finansowe,
10.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Pełna gotowość oraz dobry stan techniczny wszystkich elementów systemu zapobiegawczo- interwencyjno - ratunkowego oraz sprawny	Starosta, Gmina, Komendant Powiatowej	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe,

		system powiadamiania ludności	Straży Pożarnej		
11.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Aktywna edukacja ekologiczna całego społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z wykorzystaniem infrastruktury edukacyjnej	Gmina, Placówki Oświatowe, Nadleśnictwa, Stowarzyszenia, Organizacje Pozarządowe	Zgodnie z budżetem podmiotów odpowiedzialnych za realizację	Środki własne podmiotów odpowiedzialnych, Unijne instrumenty Finansowe, NFOŚiGW, WFOŚiGW,

Źródło: Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska

8. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Burmistrz Gminy Mieszkowice, zgodnie z zapisami art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.), odpowiada za realizację polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Ze względu na to, że zakres merytoryczny Programu wychodzi poza ramy określone wprost w przepisach oraz ma w wielu aspektach zakres ponadlokalny, realizacja zapisów niniejszego dokumentu odbywa się poprzez realizację zadań konkretnych podmiotów i jednostek. Posiadają one stosowne kompetencje i są świadome uczestnictwa w opracowanym programie. Stąd też działania Gminy, mające na celu realizację zapisów zawartych w „Programie...”, będą polegały na:

- koordynowaniu działań w zakresie ochrony środowiska prowadzonych na terenie gminy i kontroli stopnia ich realizacji
- stanowieniu prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje administracyjne powiązane z zawartością „Programu...”
- realizacji zadań uwarunkowanych prawnie
- współpracy z podmiotami zewnętrznymi przy realizacji wskazanych zadań, w tym z instytucjami administracji specjalnej posiadającej stosowne kompetencje do monitoringu i kontroli (np. Starosta, WIOŚ, RDOŚ, RZGW, Marszałek Województwa, ZZMiUW, Nadzór geologiczny)

Do zarządzania „Programem...” służą instrumenty:

- prawne – należą do nich m. in. pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym pozwolenia zintegrowane, koncesje geologiczne, raporty oddziaływania na środowisko planowanych i istniejących przedsięwzięć, decyzje ustalające lokalizację celu publicznego lub warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, monitoring środowiska,
- finansowe – opłaty za korzystanie ze środowiska, administracyjne kary pieniężne, odpowiedzialność cywilna, karna, kredyty i dotacje, pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnienia i ulgi podatkowe,
- społeczne – powiązania pomiędzy samorządami i społeczeństwem przez konsultacje i debaty publiczne, kampanie edukacyjne, polityki środowiskowe, strategie, oceny wpływu na środowisko itp. stała edukacja ekologiczna, mechanizmy rynkowe służące zrównoważonemu rozwojowi, np. kryteria środowiskowe w budżetowaniu, regulacje cenowe (opłaty, grzywny, podatki

na rzecz ochrony środowiska), działania samorządów poprzez profesjonalne doszkącanie i system szkoleń, interdyscyplinarny model pracy, współpraca między powiatowymi i gminnymi służbami ochrony środowiska, organizacjami społecznymi oraz podmiotami gospodarczymi,

- strukturalne – są to programy strategiczne takie jak np. strategie rozwoju z programami strategicznymi, programy ochrony środowiska.

Wdrażanie „Programu...” będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określania stopnia realizacji przyjętych celów i kierunków działań,
- określania stopnia zaawansowania w wykonywaniu zadań wymienionych w harmonogramie,
- wskazywania istnienia rozbieżności lub ich braku pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn występowania potencjalnych rozbieżności.

Poza raportowaniem w dwuletnich cyklach, podstawą monitorowania będzie sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających:

- presję na środowisko (wskaźnik presji),
- stan środowiska (wskaźnik stanu środowiska),
- podejmowane działania o charakterze prewencyjnym (wskaźniki reakcji/działań ochronnych).

Zweryfikowano i zaktualizowano wskaźniki zaproponowane w poprzedniej edycji dokumentu. Mają być one łatwe do weryfikacji (stąd też proponuje się dane publikowane m.in. przez GUS i WIOŚ).

Będą one podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć wskazanych w niniejszym opracowaniu oraz mogą służyć do prognozowania przeobrażeń w obrębie poszczególnych komponentów środowiska. Monitorowanie „Programu...” odbywać się będzie w następujących wskaźnikach:

- presja na środowisko,
- stan środowiska,
- podejmowane działania o charakterze prewencyjnym.

9. SPIS RYSUNKÓW, WYKRESÓW, TABEL

Rysunek 1. Położenie geograficzne Gminy Mieszkowice

Rysunek 2. Zakres opracowania map akustycznych na terenie powiatu gryfińskiego

Rysunek 3. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w 2015 roku

Rysunek 4. Operatorzy GSM na terenie Gminy Mieszkowice

Rysunek 5. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych gleb badanych na terenie województwa zachodniopomorskiego w latach 1995, 2000, 2005 i 2010 (źródło: IUNG 2012)

Rysunek 6. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry

Rysunek 7. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolna Odra”

Rysunek 8. Cedyński Park Krajobrazowy

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Mieszkowice

Wykres 2. Wielkość gospodarstw rolnych w Gminie Mieszkowice

Wykres 3. Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km²], liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.] oraz liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.], według wskaźnika LDWN i LN na terenie powiatu gryfińskiego w tym Gminy Mieszkowice.

Wykres 4. Procent mieszkańców objętych siecią wodociągową w gminie Mieszkowice oraz w gminach powiatu gryfińskiego

Wykres 5. Procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną w gminie Mieszkowice oraz w gminach powiatu gryfińskiego

Wykres 6. Jakość gleb na terenie Gminy Mieszkowice

Tabela 1. Zaludnienie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016

Tabela 2. Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa w Gminie Mieszkowice w 2016 roku

Tabela 3. Procesy demograficzne na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013 – 2016

Tabela 4. Procesy demograficzne na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013 – 2016

Tabela 5. Struktura ludności na terenie Gminy Mieszkowice wg wieku w latach 2013 – 2016

Tabela 6. Struktura i bilans bezrobotnych w Gminie Mieszkowice w latach 2013-2016

Tabela 7. Sposób użytkowania gruntów w gminie Mieszkowice

Tabela 8. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Mieszkowice

Tabela 9. Charakterystyka gospodarstw rolnych na terenie Gminy Mieszkowice

Tabela 10. Układ komunikacyjny Gminy Mieszkowice

Tabela 11. Zestawienie dróg powiatowych w gminie Mieszkowice

Tabela 12. Zestawienie dróg gminnych

Tabela 13 . Atrakcje turystyczne w poszczególnych miejscowościach Gminy Mieszkowice

Tabela 14. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. Ocena pod kątem ochrony zdrowia.

Tabela 15. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej, za 2016 r. Ocena pod kątem ochrony roślin.

Tabela 16. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza

Tabela 17. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeqD i LAeqN, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Tabela 18. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik LDWN - powiat gryfiński w tym gm. Mieszkowice

Tabela 19. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik LN – powiat gryfiński w tym gmina Mieszkowice

Tabela 20. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. wykaz odcinków pomiarowych w 2015 r. na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

Tabela 21. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

Tabela 22. Generalny pomiar ruchu w 2015 r. średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych na drogach krajowych przebiegających przez teren Gminy Mieszkowice

Tabela 23. Analiza SWOT - klimat akustyczny

Tabela 24. Wyniki pomiarów monitoringu PEM na terenie powiatu gryfińskiego w 2013 r.

Tabela 25. Analiza SWOT - promieniowanie elektromagnetyczne

Tabela 26. Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych na terenie Powiatu Gryfińskiego

Tabela 27. Zestawienie jezior w gminie Mieszkowice

Tabela 28. Zestawienie zespołów stawów i sztucznych zbiorników wodnych

Tabela 29. Wyniki wstępnej oceny jednolitych części wód powierzchniowych w badanych latach 2011-2014 na terenie powiatu gryfińskiego

Tabela 30. Analiza SWOT – gospodarowanie wodami

Tabela 31. Woda dostarczana gospodarstwom domowym na terenie Gminy Mieszkowice

Tabela 32. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016

- Tabela 33.** Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Mieszkowice w latach 2013-2016
- Tabela 34.** Wykaz zbiorników bezodpływowych zlokalizowanych na terenie Gminy Mieszkowice
- Tabela 35.** Wykaz istniejących przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Mieszkowice
- Tabela 36.** Analiza SWOT – gospodarka wodno - ściekowa
- Tabela 37.** Wykaz złóż siarki – [tys. T]
- Tabela 38.** Analiza SWOT - zasoby geologiczne
- Tabela 39.** Analiza SWOT – gleby
- Tabela 40.** Rodzaje odpadów odebranych w roku 2016 z obszaru Gminy Mieszkowice
- Tabela 41.** Analiza SWOT - gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- Tabela 42.** Pomniki przyrody na terenie Gminy Mieszkowice
- Tabela 43.** Analiza SWOT - zasoby przyrodnicze
- Tabela 44.** Analiza SWOT – Zagrożenia poważnymi awariami
- Tabela 45.** Analiza SWOT - edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców
- Tabela 46.** Cele, kierunki interwencji oraz zadania
- Tabela 47.** Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem
- Tabela 48.** Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem